

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ τὴν 15 Φεβρουαρίου 1858. ΦΥΛΛ. 13

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

¹Εστάλη ἡμῖν ἐξ Ἰατίου διατριβή· κατὰ τῶν Ἀγίων Ἀρχι-
μαδριτῶν Νείλου καὶ Εὐγενίου Λάγκου, διαμένοντος ἤδη
ἐν Ἀθήναις, ἥν δὲν θέλομεν δημοσιεύσει μέχρις οὗ λάβω-
μεν πληροφορίας νεωτέρας ἐπιβεβαιούσας τὰ ἐν ἐκείνῃ γρα-
φόμενα.

ΦΕΝΙΜΩΡ ΚΟΥΠΕΡ

(Ὅρα φυλλάδιον 12).

¹Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου Μοχιάν καὶ τοῦ Λει-
μῶνος ἐξακολουθεῖ ὁ γόνιμος μυθιστοριογράφος ἐντείνων τὴν πίν-
δημον ὑπόληψίν του. Ὁ ἐρυθρὸς Πειρατής, οἱ Καθαρόθρησκοι
τῆς Ἀμερικῆς, ὁ Πειρατής, ὁ Δημολάγερ, ἡ Αἰμὴν Ὀρτάρια,
τὸ Ἀμερικανικὸν ἀτμόπλοιο, ἡ Κῆα Ἐφιγγαμ, τὸ ἄρθρον τοῦ
δάσου, οἱ δύο Ναύαρχοι, ἐν ᾧ ἀπ' οὗ περιγράφει ναυμαχίας
πλοίου πρὸς πλοῖον μετὰ πλείστης ἐπιτυχίας, μᾶς περιστὰ καὶ
ναυμαχίαν ὅλην ἢ φωσφόρος ἀτμὴς, ἧς ὁ ἦρωσ πρώτην ἴδην φορὰν
εἶναι Γάλλος πειρατής, γεγραμμένα ἄπασαι αἱ μυθιστορίαι αὐταὶ
ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὕλης ἔτυχον τῆς κοινῆς ἐπιδοκιμασίας. Ἄλλ' ὁσάκις

ὁ Κοῦπερ ἐγκαταλιμπάνων τὸν βίον τοῦ ὠκεανῦ καὶ τῶν δασῶν μεταφέρει τὴν σκηνὴν τῶν μυθιστοριῶν του ἐν-Εὐρώπῃ δὲν δεικνύει πλέον, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, τὴν συνήθη αὐτοῦ εὐφυΐαν, καὶ πολλὰ τῶν τελευταίων του ἔργων, ὁ Βράβος, ὁ Ἐὐδὲρ-Μαονὲρ, ὁ δῆμιος τῆς Βέρτης κλ. δὲν εὔρον τόσον εὐμενεῖς ἀναγνώστας.

Ὅ,τι λησμονοῦσι νὰ ἐπαινέσωσιν εἰς τὰς μυθιστορίας τοῦ διασῆμου τούτου συγγραφέως καὶ μάλιστα σήμερον, εἶναι ἡ καθ' ὅλα ἠθικότης αὐτῶν, εἶναι τὸ πολύτιμον προτέρημα τοῦ Κοῦπερ τοῦ γράφειν μυθιστορίας ἀφ' ἐνός μὲν εἰς ἄκρον κινούσας τὸ διαφέρον, ἀφ' ἑτέρου δὲ μὴ προσβαλλούσας τὴν χρηστότητα καὶ τὸ πρέπον, καὶ δυναμέναι ἀκινδύνως νὰ περιέλθωσιν εἰς ὅλων τὰς χεῖρας. Ἐνωσις δὲ δύο προσόντων γινομένων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σπανίων σήμερον, ὅτε ἡ μὲν χρηστότης καθίσταται συχνότατα ἀνεπὶ, τὸ δὲ τοῦ συγγράμματος διαφέρον ἀγοράζεται συνήθως δαπάνη τῆς χρηστότητος, καὶ ὅτι, ἵνα συνδιαλλάξωσι ταῦτα τὰ δύο, ἐπενόησαν τὸ ὑποκριτικὸν μυθιστόρημα δηλ. τὴν κινδυνωδεστέραν κακοήθειαν· ἔνωσις λέγομεν δύο τοιούτων προσόντων εἶναι ἀνεκτίμητος.

Ἄνωφελῶς θέλεις ζητήσῃ εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Κοῦπερ τὰς ἀκολάστους ἐκείνας καὶ ἀγενεῖς περιγραφάς, εἰς ἃς ὁ ἐνάρετος συγγραφεὺς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ν' ἀποκαλύψῃ τὴν κακίαν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν γυμνότητα ἀφέσκειται ἐνδιατρίβων, περιγράφων, δεινογραφῶν καὶ μεγαλύνων ὅ,τι διαστρέφει μόνον τὴν καρδίαν καὶ ἐξαχρειοῖ τὴν φαν:ασίαν. Τοιαῦται εἶναι αἱ μυθιστορίαι αἵτινες ὑπὸ τὸ πρόσχημα κοινωνικῆς ἐντολῆς εἰσδύουσαι ὡς ἐπιφυλλίδες εἰς ἐπισήμους· ἡμεριδαι· περιέρχονται τὰς οἰκογενεῖας δίδουσαι εἰς τὴν διαφθορὰν ἔντασιν μέχρι τοῦδε ἀγνωστον.

Ὁ διάσημος ἀμερικανὸς μυθιστοριογράφος προεφύλαξε τὸν κάλαμόν του τῆς ὑποκριτικῆς ἐκείνης θεωρίας τῶν αἰσθήσεων, ἥτις παρὰ τοῖς μὲν φέρουσα τὸ ἐπιθετικὸν ἀλήθεια ἐν τῇ τέχνῃ, παρὰ τοῖς δὲ, κοινωνικὴ ἠθικὴ, καὶ παρὰ τισὶ ὑπ' ἀμφοτέρων κοσμουμένη τῶν σοφισμάτων νομίζει καθῆκον τῆς νὰ εἴπῃ πάντα, ν' ἀποκαλύψῃ πάντα, νὰ περιγράψῃ πάντα, πᾶν μέτρον λακτιζούσα, πᾶσαν ἐγκράτειαν, πᾶσαν αἰδῶ, ὡσεὶ ἡ ἄγνοια τῆς κακίας νὰ μὴ

Ἄτο τὸ προτιμώτερον τὸ πολυτιμώτερον καὶ τὸ σεβαστότερον τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἰδίως τῆς γυναικός;!

Τὰ μυθιστορήματα τοῦ Κοῦπερ διακρίνονται οὐπωδῶς διὰ τῆς φειδωλίας τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς χρηστότητος μεθ' ὧν ἄπτεται τῆς κακίας, καὶ διὰ τῆς θαυμασίας ἐπιτηδειότητος δι' ἧς ἀναπτύσσει ἡμῖν τὸ καλόν. Ἴσως ἰτινὲς ζητήσωσι χρωματισμὸν ζωηρότερον εἰς τὰς εἰκόνας τῶν γυναικῶν του, ἅπασαι ὁμως τοῦλάχιστον, καὶ τοὶ κατὰ τὸν ἴδιον χαρακτήρα ἐκάστη διάφορος, ζωηραὶ ἢ γαλήνιοι, μελαγχολικαὶ ἢ φαιδραὶ, τρυφεραὶ ἢ σεμναὶ, ψυχραὶ ἢ περιπαθεῖς, διαπρέπουσιν διὰ τῆς κοσμιότητος, τῆς αἰδοῦς καὶ εὐγενοῦς τινος ὑπερηφάνιας. Τὶ θελκτικώτερον λ. χ. τῆς ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ τῶν *Καθαροθρήσκων τῆς Ἀμερικῆς Ναρρώ Μαθᾶ*, τῆς νέας ἐκείνης Ἀμερικανίδος, ἥτις νήπιον ἔτι οὔσα ἤρπάγη ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς της ἀείποτε θρηνοῦντος τὸν θάνατον αὐτῆς; Ἀνατραφεῖσα ἡ νέα Ρόουθ εἰς τὴν φυλὴν Νεξράκουσέτ καὶ νυμφευθεῖσα ἰσχυρὴν ἀρχηγὸν τὸν εὐειδῆ νέον Σαγαμῦρ, τὸν ὁποῖον ἀπὸ καρδίας ἀγαπᾷ, ἐλκυσμόνησε τὴν γλώσσαν, τὴν θρησκείαν, τὰ ἔθη, καὶ τὴν πατρικὴν της οἰκίαν συμερισθεῖσα τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας τοῦ συζύγου της, εὐτυχῆς δὲ καθ' ὅλα ἤθελεν εἶσθαι ἐν ἡ σωματικῇ αὐτῆς λευκότητι διὸ καὶ ἐνομάσθη *Ναρρά-Μαθᾶ*, δηλαδὴ *Λευκὴ νεφέλη*, δὲν τῇ ἀνεμίμνησκον ἀδιαλείπτως δεκατάγεται ἀπὸ φυλὴν, ἣν ἐδιδάχθη νὰ περιφρονῇ καὶ ν' ἀποστρέφεται. Καὶ ἐν τούτοις αὐτὸς ὁ ἀγαπῶν καὶ ἀνταγαπώμενος σύζυγος καμφθεὶς ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς ἀτυχοῦς μητρὸς τῆς Ρόουθ, ἐξάγει τὴν σύζυγόν του ἀπὸ τὰ δάση ἥτις ἀγωνίζεται νὰ συναρμολογήσῃ τὰς συγκεχυμένας της ἀνμνήσεις. Ἐξ ὧν δὲ τῶν ἀνμνήσεως τὰς ὁποίας προσπαθεῖ νὰ ἀναπολίσῃ μίξ μόνη τῆς ἐνεπιπύθη δηλαδὴ ἡ ὠχρὰ μορφή γυναικὸς κεκλιμένης ἐπὶ κοιτίδος. Αὕτη ἦτο ἡ ἀνάμνησις τῆς μητρὸς αὐτῆς, δι' ἧς ὁ Σαγαμῦρ ἐζήτηε ν' ἀναζωγονήσῃ τὰς ἐπιλοίπους. Ἡ μεταξὺ τῶν συζύγων σκηνὴ γινομένη διὰ τῆς γραφικῆς καὶ ἀκριβοῦς γλώσσης τῶν ἀγρίων εἶναι θαυμασία διὰ τὴν χάριν καὶ τὴν μελαγχολίαν της. Ἀνευροῦσα τὴν μητέρα της ἡ Ναρρά-Μαθᾶ δὲν δύναται πάλιν νὰ ζήσει μακρὰν ἐκείνου εἰς ὃν εἶχε προσφέρει τὴν καρδίαν της ἀνακληθεῖσα δὲ σπεύδει

πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ λάβῃ τὸ ὕστατον χαῖρε, διότι εὐφρίσκει αὐτόν προσδεδεμένον εἰς τὸν πολεμικὸν πάσσαλον. Ἀποθνήσκει ὁ Σαγμὺρ καὶ ἡ Ροῦθ ἐκπνέει παρὰ τοὺς πόδας του.

Ἐκτὸς τῶν μυθιστοριῶν ὁ περιφανὴς συγγραφεὺς ἔγραψεν διάφορα ἄλλα συγγράμματα, κυρίως ἐπιστολάς ἐπὶ τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν καὶ διήγησιν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην περιουδειῶν του, αἵτινες ὅμως δὲν καθαρεύουσι προλήψεων τινῶν καὶ ἀμαρτημάτων ἰδίως εἰς τὸ περὶ Γαλλίας μέρος, καὶ ἄλλα τινὰ συγγράμματα.

• Ὁ Κοῦπερ, λέγει συγγραφεὺς τις, εἶναι ἰσχυρᾶς κράσεως καὶ χαρακτῆρος ἀποφατιστικοῦ· ὁ νοῦς του τείνει μᾶλλον εἰς τὴν θεωρίαν τῶν πραγμάτων ἢ τῶν ἀνθρώπων· τὸ ἀνάστημά του εἶναι ὑψηλότερον τοῦ μετρίου· οἱ χαρακτῆρες του ἐμφαίνουσι σταθερότητα, αἱ δὲ κινήσεις του ζωρότητα μᾶλλον καὶ ἐνσρηγτικότητα ἢ χάριν. Τὸ μέτωπόν του εἶναι ὑψηλότατον. Οἱ εἰς τὰς κόγχαις των βεβουθισμένοι ὀρθαλμοὶ του ἔχουσι ἀγρίαν ἔκφρασιν, ἀνήσυχον, τεταραγμένην, ὡσεὶ ἦσαν ἐχθροὶ τοῦ ὕπνου, καὶ ὡσεὶ ἐζήτουν ἐπιμόμως τι· Εἰς τῶν φίλων του εἶπεν, ὅτι οἱ ὀρθαλμοὶ τοῦ Κοῦπερ εἶναι οἱ μᾶλλον εἰς τὰς ἀγρυπνίας ἀντέχοντες· ἀλλ' ἐνίοτε σθένεται ὀλίγον ἢ λάμψις των καὶ τότε ἐκφράζουσι αἶσθημά τι ἡμερώτερον καὶ τρυφερώτερον. Σιωπῶντος, τὸ πρόσωπόν του ἐμφαίνει ἀκαμπτον σταθερότητα, ὁμιλοῦντος δὲ ἤθελέ τις εἰπεῖ ὅτι δεσπόζει ὄλων τῶν παθῶν καὶ αἰσθημάτων τῆς καρδίας του. Ἐχων τὸν λόγον θαυμασιῶς δευσιμεύει τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν. •

Ὁ Ἑρμογλύφος Δαυιδ (α) μετὰ σπανίας ἐπιτυχίας ἐνετύπωσε τὸν χαρκτικῆρα τοῦτον ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς προτομῆς τοῦ Κοῦπερ.

Ὁ Κοῦπερ ἀπεβίωσεν τὸ 1851 εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα δύο ἐτῶν.

A. B. M.

(α) Πέτρος Ἰωάννης Δαυιδ εἰς Ἀγγερίαις διατημέτατος ἀνδριαντοποιὸς τοῦ αἰῶνος μας, γλύψας τὰς προτομὰς τῶν ἐπισημοτέρων ζώντων ἀνδρῶν, θεωρουμένης ὡς καλλιτεχνήματα τῆς νεωτέρας τέχνης. Μεταβὰς εἰς τὴν Ἀμερικὴν κατεσκευάσεν τὴν προτομὴν τοῦ Οὐασιγέτωνος τοῦ Κοῦπερ καὶ ἄλλων, εἰς τὴν Γερμανίαν τὴν κολλοσιακὴν τοῦ Γαίτου, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτὴν ἐγλύψε τὸν ἄγων τοῦ Μάρκου Βύτταρη, καὶ τὴν προτομὴν τοῦ πυρπολιστοῦ Κανάρη.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑΙ

Γ'.

Σκληρὰ, καὶ πάλιν ἐρχεσαι μὲ τὸ γλοκύ σου ὄμμα
Τὴν ψυχικὴν γαλήνην μου μὲ σάλουο γὰ ταράξης.
Καὶ πάλιν τὸ μειδίαμα κρατοῦσα εἰς τὸ στόμα
Ζητεῖς γὰ μὲ σπαράξης;

—000—

Φύγε Σειρήν· σ' ἐγνώρισα· δὲν μὲ μαγεύεις πλέον.
Τὰς πέδας τῶν θελητήρων σου ἀπέρριψα μαχράν.
Καὶ φιλομήλα ἄδετοο ἐν μέσῳ τῶν ἀνθέων
Ζητῶ τὴν τέφρην καὶ χαράν.

—000—

Ἄλλ' ὦ σκληρὰ, τὰ βλέμματα ἐκεῖνα μὴ τοξεύης,
Σὲ ἐξορκίζω, ἄφες με· ἢ ἄλλοτε θερμῆ
Ἀγάπη μου ἐπάγωσε, γ' ἀνάψουο μὴ πιστεύης
Οἱ πρῶτοι στεναγμοί.

—000—

Παρήλθοο πάντα· ὄνειρα, ἀτμοί τὰ πάντα ἦσαν,
Δὲν ἐνθυμοῦμαι τίποτε, δὲν εἶμαι ὅστιο ἦμην.
Ἐχω κενὴν τὴν μνήμην
Καὶ ἀπεκέρυξα σκληρῶο καρδίαο προδοθεῖσαο.

—000—

Καὶ ὅμοιο μὲλιο δύναται γ' ἀνθέξῃ ἢ καρδία
Εἰο τόσην, τόσην δύναμην καὶ ταραχὴν παλμῶν·
Ματαίωο ἢ διάνοια φωνάζει «καρτεγία»
Ματαίωο περιέστρεψα ἄλλοῦ τὸν ὀφθαλμῶν,

—000—

Τι θέλεις; τὴν καρδίαν μου τοῦ κάλλους σου θύσας,
 Νὰ εἶμαι τῶν θελήτηρων σου ζητεῖς ὀποτελής;
 Βίον γὰρ ὣς ἀβίωτον, καὶ εἰς ψευδῆ λατρεία
 Νὰ καίω θυμιάματα ὑπακοῆς τωφίης;

—000—

Νὰ βλέπω ἄλλοι δρέποντα τοῦ κάλλους σου τὰ ἄρθα,
 Καὶ χεῖλη ἄλλα πίοντα τὸ γέχταρ τῆς τρυφῆς;
 Κι' ἐκείτος ὅστις ἔπαθεν, καὶ ὅστις ἐμαρῶνθη
 Νὰ ὑπομένη κατηγῆς;

—000—

Νὰ φέρω ὄψιν ἀτάραχον, καὶ χεῖρας σταυρωμένας
 Ἐρώπιον σπαρακτικῶν διὰ ἐμὲ σκηνῶν.
 Καὶ μὲ κινῶν εὐθυμον, καὶ μὲ γελῶσας φρένας
 Θέλεις γὰρ ψάλλω ἄσματα Ἐρώτων σου τερπνῶν;

—000—

Ὅχι, σὲ χιτερόνησα, Σειρήν φοβερωτάτη,
 Τὴν ἀκοὴν μου ἐκλείσα εἰς πάσαν σου φωνήν.
 Ἄρ ἄλλα στήθη δύρασαι, μὴ παύης, λεηλίτει,
 Ἐρόσφ' ἔχεις ἄμαχον ὀπλὴν τὴν κάλλονήν.

—000—

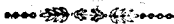
Ἄλλα θὰ ἔλθῃ δυστυχῆς, καὶ σκοτεινὴ ἡμέρα,
 Χειμῶνες θὰ διαδεχθοῦν τὴν ἀνοιξὶν αὐτῆν.
 Καὶ μάτηρ εἰς τῆς Κύπριδος θὰ στρέψῃς τὰν ἀστέρα
 Καλοῦσα τὴν δραπέτιδα ὀπίσω ἐορτήν.

—000—

Φρικώδης Κίρκη! ἄγρυπνος ἢ Μοῖρα διαμένει
 Τὸ ἀληγιῶν ποτήριον τῆς λύπης θὰ γευθῆς.
 Ὅτε παραδούνητος ἔκλυσα, θὰ κ' ἀνάσῃς προδομένη,
 Ὡς καὶ ἐγὼ, καὶ γὰρ ἔγωγε, καὶ ἐγὼ θὰ σπαραχθῆς!

—000—

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΣ.

Α΄.

Βεβαίως ἔπρεπε νὰ γράψωμεν τριακονθημερίδα· ἀλλὰ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπαναφέρωμεν τῆς Ἀποκρέω τὰς διασκοδάσεις, τοὺς χοροὺς, τὰς μετεμφίσεις καὶ παρατάξεις, περιοριζόμεθα μόνον εἰς ὅ,τι ἀξίον λόγου αἰ εἰρηνικαὶ καὶ ἡγεμοὶ τῆς Τεσσαρακοστῆς ἡμέραι μᾶς δίδουσιν. Ἐν τούτοις δὲν δυνάμ.θε νὰ μὴν ἐπκνορθώσωμεν τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ὑπάρχουσαν εἰδησίην περὶ τοῦ τόπου τῆς ἐορτάσεως τῆς εἰσοσιπενταετηρίδος τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, καὶ νὰ μὴ λαλήσωμεν περὶ τινῶν ποιητικῶν ἔργων κατ' αὐτὴν ἀναφανέντων. Ναι μὲν ἡ εὐγενὴς ἡμῶν ἀναγνώστρια (ἀποτεινόμενοι καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸν συρμὸν τοῦ αἰῶνος μας, εἰς τὸ ὠραῖον φύλλον καὶ δι' ἐπιθέτων ὠριῶν προσκαλοῦντες τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῶν σελίδων μας) καὶ μάλιστα ἡ ἐν Ἀθῆναις καὶ Ναυπλίῳ διαμένουσα, γινώσκει πρὸ πολλοῦ ὅτι βοήθεια τοῦ χειμῶνος ἠρπάσσωμεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν Ναυπλιέων τὴν περιφανῆ ταύτην ἐορτὴν, καθ' ἣν ἐκτός τοῦ Οὐραίου, ὅστις διέμεινε σκυθρωπὸς καὶ ἄχαρις, ἄπικρα ἡ Ἑλλάς ἐχέρη, καὶ ἦν ἠρπάσσωμεν κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἐνὸς τῶν χυδαίων ποιητῶν μας (δηλαδὴ τῶν γραφόντων εἰς χυδαίαν γλώσσαν τὰ ποιήματά των) χωρὶς μεγίτο, ἤτοι ἀνευ ἀξίας, ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμεῖ βεβαίως εἰς τὰ τερπνά τῆς ταῦτα χρονικὰ νὰ ἐνυπάρχωσι πληροφορίαι, ὅποιαί εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν τοῦ μακαρίτου Φραντζῆ.

Ἐὰν ἐπροτιθέμεθα νὰ λαλήσωμεν περὶ τῆς ἐορτῆς, ὅποιαν ὕλην ἠθέλωμεν ἔχει ὕλην παρεχομένην ὑπὸ ἐβδομαδιαίας ὀλοκλήρου ἐορτῆς, καθ' ἣν ὁ λαὸς ἐτεχνάζετο τέρψεων εἶδη, καὶ κινήσεις ζωηρὰ ἐνεραίνετο εἰς πάσας τὰς τάξεις αὐτοῦ, καθ' ἣν τριέσπερος φωτοχυσία ὑπὸ μυριολόγων ἀναδιδεμένη ἀστέρων κατελάμπρυνε τὴν ἀκμαίαν τῆς Ἀθηνᾶς πόλιν. Ἀλλ' εἰς τὴν μεγαλο-

πραπῶ μόνον ἀψίδα πλησιάζοντες ἤδη, τὴν ὑψουμένην εἰς τὴν
δικσταύρωσιν τῶν ὁδῶν τοῦ Αἰόλου καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, ἴδωμεν
ἑποία ἐπιγραφή ἐπισκομεῖ τὸ τετράγωνον αὐτῆς μέτωπον

Πεντακι περτε κυκλους
περι ηλιου ηνυσε γαια
εξ ου αναξ ακτην ηλυθε
Αργολιδα
ηπιουμος Οθωρ ειρηνην
σωσιπυλιν τε
ελληγεσσι δικην αρμοσιαν
τε φερων
τωρα τοδ' Ελλητες τελευ-
σιν εορτιον ημιας,
παντες παν αγαθον Κοιρα-
ρφ, ευχομενοι

—οοο—

Ην πατριαρχου εδενσε ιδ'
αλλων αρχιερων
Αιμ' αγνον καινην Ελληδι
πορφυριδα
Την συ λαχων φορεειν Βι-
λεσβαχιδη θεραπορτες
Και κληρον Χριστου, ευσιθε
αμφιεποις.

—οοο—

Ζηθι, Οθωρ τρισεβαστε, εν
Αμαλιη, πυκμηθαι
Ζητ' αμρω πολλας εις ετε
ων δεκαδας
Τοιην ευχηρ σοι, Δαναω, γε-
ω ενναετηρες
Συμπασης φερομεν Ελλη-
δος εκ καρδιης

*Ακτη, γαρ κελσαι παρος
Αιγεος ιπποβοτοιο
Ηγατες ειρηνην αμιμ και
Ευρομην*

—οοο—

*Αγγελιοι ειρηνης Ευρυσθετε-
ωρ παρανακτων.*

*Και τε φιλοφροσυνης Ελλα-
δος ηγεμορι*

*Χαιρετε και ημεες και τιμην
την δε δεχγυσθε*

Ελλαδος εκ πασης ως επωοικε φιλοις.

Νομίζομεν περιττόν ἤδη νὰ καταδείξωμεν ὅπως ἀδικεῖ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἡ χρῆσις ἐν τοιαύτῃ γλώσσᾳ ἐπιγραφῶν κατὰ πᾶσαν αὐτοῦ ἔθνικὴν πανήγυριν. Ὁ δυστυχὴς μόλις ἤδη ἀρχίζει νὰ μορφοῦται καὶ ἀναπλάττεται, ἀποβάλλων τὴν χυδαίαν ἐκείνην γλώσσαν, τὸ ἔμβλημα τῆς πολυχρονίου καὶ κκταστρεπτικῆς τοῦ δουλείας, καὶ πολλοὶ τῶν προοδευτικῶν λογίων μας, μιμούμενοι τὴν χήραν τοῦ Αἰσώπου, ἧτις ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τῆς ὑπερβαλλούσης τροφῆς ἡ θοῆς αὐτῆς θέλει καταστῆ γονιμωτέρα, πλησιάζουν νὰ ἀποξενώσουν αὐτὸν ἐκ τε τῶν συγγραμμάτων καὶ τῆς ὀμιλίαις των, καὶ οὕτως ἡ Ἑλλὰς νὰ κταντήσῃ Βαβέλ, ἐκάστου ἰδίου μεταχειριζομένου γλώσσαν. Ἐθαυμάσαμεν καὶ θαυμάζομεν διατί ἡ τοιαύτη παρὰ τινων προσπάθεια. Ἐζητοῦμεν γλώσσαν καθαρὰν, ἀφελῆ, καὶ τοιαύτην τινα σχεδὸν ἔχομεν. Ἄς παύσῃ λοιπὸν πλέον ἡ περαιτέρω γραμματικομανία σκοτιζούσα τὰ πνεύματα, καὶ διὰ ἰσχνῶν τύπων πλουτίζουσα τὴν φιλομαθῆ νεολαίαν. Ὁ νοῦς ἔχει ἀνάγκην παντοειδῶν γνώσεων. Ἐὰν ξένος τις ἠρώτα τινα καὶ ἐκ τῶν διδασκάλων αὐτῶν, ἀφίνοντες κατὰ μέρος πάντα τὸν λοιπὸν λαὸν, τί λέγει ἡ ἐπιγραφή αὕτη, δὲν ᾔθελε τοῦλάχιστον ἐκ πρώτης ὄψεως δυσκολευθῆ νὰ ἀπαντήσῃ καὶ μείνει χαίρων ἐνώπιόν του; Δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω τίς ἡ διαφορὰ ἂν ἀντὶ τῶν ἀρχαϊκῶν τούτων στίχων ὑπῆρχον

Ἰσπανικοὶ ἢ Λατινικοὶ; Μήπως γράφωμεν διὰ τὸν διαβάντα καὶ νεκρὸν τοῦ Περικλέους αἰῶνα, ἢ διὰ τὸν ἐλευσόμενον; ἢ χρῆσις ἐπωφελής, ἀλλ' ἢ κατάχρησις βλαβερὰ.

Ἄλλ' ἀποσυρόμενοι τῶν θεωριῶν τούτων, ἀνγκουσῶν ἰδίως εἰς τοὺς περὶ γλώσσης φιλοσόφουντας, προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὴν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ὀθωνείου Πανεπιστημείου ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως προσενεχθεῖσαν Σαρκικὴν ᾠδὴν, κατὰ τὴν Ἡμιπεντηκονταετηρίδα, ἐορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος.

» *Ἐλλάδ' ἀκτις γαθούνας ἐπ' αἶαν*

» *Κιδνάται πασαν λιγυρα δὲ μόλπα*

» *Ἀργεος καθ' ἵπποβοτῶ κλεινῶν*

Ἄϊον ὀρωρεν

» *Ἐγθα Νεῖλω ἐκ ρεβρῶν παροῖθε*

» *Κελσεῖν εὐσελμῶ πολυφλοῖσθον οἶδμα*

» *Ναῖ Βηλίδας Δαναοσ περασας*

Οἱσ συν' εἵταισι

» *Καὶ ρ' ἰδρεῖαν Ἰραχιδαῖσ ἐρεῖκε*

» *Χεμμιδος πολισσογομῶσ τε θεσμῶσ*

» *Πολλὰ δ' ἀγρωτας βιοχρηστα λαῶσ*

Ἐργα διδαξῃ

» *Τι χρεος νῦν τοσσατιασ ἀγειρεῖ*

» *Κεῖθε πληθῦν Ἐλλάδος ἐξ ἀπισας*

» *Ἐκκριτῶν ἀνδρῶν; τι δὲ τε σφι γαθος*

Ἦτος ὀριεῖ;

» *Ἦνε Ναυπλίας ἀπ' ἀκρας ἐριπρας*

» *Βρυχίας χαλκοστομος οἶμος ἀχῶ*

» *Τηλ' εορτας δημοτελους ἱησι*

Ἀγγελιωτιν

» *Ἦνε τρησιθμῶν σελαγισμα πυρσῶν*

» *Ἄμ' πολιν τειχηρεα Ναυπλιοιο*

» *Ἐλλάδι φρασδει μεγατιμορ ἡκει*

Παγτεσιν ἀμαρ

» Περτακίς γαρ περτε τελεσσε γαία
 » Παμφαές πολω περι όμμα κυκλωέ
 » Εξοτεν ποθενρος Οθωρ εκελσε
 Ναυπλία ακτα

» Οζος ης ευκλεος γεγεθλας
 » Τας Βιτλεσβαχων μεγαλ ατ ερεξε
 » Νυν τε λαοίς Βαυαρίας μεταιχμαίς
 Ιφι ανρασσι

» Τις ποκ εντ ανακτος ευρυτιμω
 » Λουδοβικω τω ρ Ελικωριατε
 » Κοσμεει δαγρα βασιλγιου τε
 Στεμμα καρηαρ ;

» Τω ρ Οθωρ εκρυς γασταις γεοισιε
 » Ελλαδος γεος Δαταος φανθη
 » Ιναχω ροας Πελοπος τε γασορ
 Τηλοθεν ελθωρ

» Και γαρ ειραναρ υπ Αρηι πολλα
 » Τλασιρ ελλαγεσσι δικαρ τ ερεικετ
 » Ορθιαρ ελευθεριας εραρρας
 Βαθρον ασειστορ

» Καδδ ελος ενδαμιου αιψα ρεικος
 » Αγγριου δακος κραδιαρ κατεσθορ
 » Δαρορ ελλαδος φιλοτατ αγαιωρ
 Φρεσσι φντευσας

» Τεν αναξ εκατι καθ ελλαδ αυθις
 » Εκ τεφρας θρωσχορτι πολεις απαρτη
 » Και τε δηους δωρα γνας καλυπτει
 Χρυσια λαια

» Τεν εκατι γλαυκοχροφ κομωρτι
 » Κοιλαδες και κλιτια γας ελαια
 » Και τε παρτα αυριγεθαλ ιαχχω
 Ευβοτρυς ορπαξ

- » Τεν εκατι δ αυθις αν αλοε αχω
 » Πομερων αυλος προχειει λιγεια
 » Διπολος τ αν Αρχαδιας αν ωρη
 Πανι χορευει
 » Τεν εκατι γασειν οιδμα τοσσαει
 » Τεμρετ Αιγαιον ταυσειπτεροισιν
 » Οσσα κυκρω ουποκ επλωσεν εθρη
 Ρευμα Καυστω.
 » Αλλα και κωρας Διος αιτ αυταρ
 » Βαρβαρων αυτζομεται ρεεθρον
 » Ιποκρατας καλλιπορ Ελλάδ ες γαρ
 Αγαγες αυθις
 » Παλλιδος δ εν αστει πουλυκλειτω
 » Αγλαορ σφι δειμαο γαορ ενθα
 » Προσπολωρ θεων πολεας καλεσσας
 ηδ σαριστας.
 » Χαιρ αναξ Οθωρ ιο δε δεχρυσ ευφρω
 » Προσπολωρ γαω επος εξ απαρτωρ
 » Εκ φρενος πιστας προιορ τεορ τε
 Θωκορ ικαγορ
 » Χαιρ αναξ Οθωρ συν ομοθροκω τε
 » Ζαθι δαρορ Αμαλια τρισεπτω
 » Σκαπτορ αιγλαεν σθεγαραιοισιν αιεν
 Χειρεσι γωμωρ

Ο κατὰ τὴν ἐθνογαρῆ ἐκείνην ἡμέραν γενικὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ πολλὰς ἄλλας παρήγαγε ποιήσεις. Ἀλλὰ πᾶντων ἐπρώτευσ κατὰ τὴν δύναμιν τῆς ποιήσεως, καὶ τὴν ἀρχαιότητα τῆς γλώσσης ἢ τοῦ σοφοῦ Πρυτάνεως.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ἱατροὶ ἀνάρπαστοι ὑπὸ τῆς χαρῆς γενόμενοι ἐπελάθοντα τῆς ἱατρικῆς αὐτῶν σοβαρότητος, καὶ ἔκρουσαν ποιητοῦ λύραν· καὶ πένθη ἐλησημονήθησαν, καὶ τραύματα τῆς καρδίας. Καὶ ἰδοὺ πῶς προοιμιάζεται ὁ τῆς ἱατρικῆς διδάκτωρ καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Γεώργιος Πρινάρης.

*Πειθοφορῶν, ἰάλεμον ὡς ποτε γὰ θρηνησῶ ;
 Ἡ Ἑθνικὴ μ' ἀπήγγειλεν ἡμέρ' αὐτὸν γ' ἀφήσω.
 Καὶ εὐχαρις πυρρόχλιον ἀρχίζω τὸν χορὸν.*

Καὶ ὁ πρό τινων ἡμερῶν δι' ἄδαμαντίνου δακτυλίου ὑπὸ τοῦ
 Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν βραβευθεὶς δημοτικὸς ἡμῶν
 ποιητῆς, κατὰ τὴν δημοτικὴν Αὐγὴν, ἕτερος Γεώργιος, Σκόκκος
 δὲ τὸ παρώνυμον, ἔθιξε χορδὰς οὐχὶ εὐτελεστεράς λύρας, πρὸς
 δόξαν τῆς Ἑλλάδος.

2.

Ἄλλὰ μακρυνόμενοι τῆς φορτῆς, ὡς ἐμακρύνθη καὶ αὕτη ἀφ'
 ἡμῶν, προτέλωμεν εἰς τὰ ἐκδόσεις διαφόρων συγγραμμάτων.
 Μέχρι τοῦδε ὁ περιοδικὸς φιλολογικὸς τύπος περιωρίζετο εἰς δύο
 μόνον γένη, εἰς τὴν Πανδώραν καὶ τὸ Ἀθήνιον· ἀνάγκη λοιπὸν
 ἦτο τοῦ ἀρσενικοῦ. Ἡ μὲν Πανδώρα σοβαρὰ καὶ σπουδαία δὲν
 καταδέχεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοῦ τυχόντος τὸν οἶκον. Τὸ Ἀθήνιον
 περιέχον, ὡς νομιζομεν, τὰ δύο ἀναγκαίαια στοιχεῖα παντός
 συγγράμματος, τὸ τερπνὸν καὶ ὠφέλιμον, χρησιμεύει, ὡς Οἰκογε-
 νειακὸν σύγγραμμα, καὶ ἴσω· ἐκπληροῖ τὴν τοιούτην ἀποστο-
 λὴν του. Ἀπέκειτο λοιπὸν εἰς τὸν Κύριον Καρύδην διὰ τῆς
 ἐκδόσεως τοῦ Ἀριστοφάνου· του νὰ καταρτίσῃ τὴν τριᾶδιν. Ὁ
 Ἀριστοφάνης σύγγραμμα τερπνὸν καὶ σατυρικόν, χρησιμεῖον μά-
 λιστα τὰ μέγιστα διὰ τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, ἦτις ὡς τὸ νήπιον
 ἀπομιμείται πᾶν ὅ,τι βλέπει εἰς ἄλλα μεγαλείτερα ἔθνη, καὶ ἕνεκα
 τῆς διανοητικῆς καὶ αἰσθητικῆς προσλαμβάσει εὐχαιρέστερον
 ὅ,τι ἐπιβλαβὲς αὐτῇ, εἶνε πολλοῦ λόγου ἄξιον. Ἄρξει μόνον ὁ
 εὐρυὴς συντάκτης νὰ μὴ παραγνωρίσῃ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ. Καὶ
 περὶ τούτου εἴμεθα πεπεισμένοι.

Καὶ ἕτερον δὲ περιοδικὸν σύγγραμμα ἐξεδόθη ἐν Σμύρνῃ ὑπὸ
 τὸν τίτλον *Φιλόκαλος Σμυρναῖος*. Κατ' ἀρχὰς ὑπεθέταμεν ὅτι
 εἶνε ἔργον παιδίου τινος εἰςέτι τοὺς τύπους τῆς γραμματικῆς ἀνα-
 γινώσκοντος. Τοῦλάχιστον τοιούτην ἰδέαν συνελάβομεν ἐκ τῆς
 ἀναγνώσεως ἐνὸς τῶν ἐκδοθέντων φυλλαδίων του. Μεγίστη δὲ

ὑπῆρξεν ἡ ἐκπλαγίς μας ὅταν μετὰ ταῦτα ἐμάθομεν ὅτι εἶναι σπουδαίου ὄψωσόν ἄνδρός ἔργον. Τρία ἦσαν τὰ ἀντικείμενα ὅλου τοῦ φύλλου· τρεῖς; ἕκραι ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφράσεις. Ὡς ἐπικόσμημα δὲ τῆς τελευταίας; σελίδος ὑπῆρχον καὶ στίχοι τινες Σκόκιαι καθ' ὀλοκληρίαν· ὑπεράνω δὲ αὐτῶν τὸ ἀπόφθεγμα *Poesia nascitur, non fit*. Ὅπερ ἂν προσεκτικώτερον ἐθεώρει πιστεύομεν ὅτι ἤθελε φρεσθῆ τοῦ ἀκάκου χάρτου, ὃν περ ἐξηυτέλισεν. Μὴ εὐγενής; μου ἀναγνώστρις ὑποθέσῃ τοῦς λόγους μου καταφορὰν κατὰ τοῦ Ἀφιλοκάλου ἢ φιλοκάλου, ὅπως θέλῃς, Σμυρναίου· πιστεύω ὅτι ἂν αἱ ἀδελφαί σου χεῖρες ἐπαρουσιάζον αὐτὸν εἰς τοῦς γλυκεῖς σου ὀφθαλμοῦς; ἤθελες μὲ κατακρίνει ὡς λίαν ἐπιεικῆ· καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ φανῶ τοιοῦτος; ἔχων κ' ἐγὼ ἀνάγκην τοσαύτης σου ἐπιεικειᾶς; Ἄλλ' ἔλθε, ἔλθε μεθ' ἡμῶν νὰ θαυμάσῃς ἔργον εὐγενούς ὡς σὺ γυναικός; εὐφυοῦς καὶ πεπαιδευμένης; ἥτις ἐμελλεν ἐν ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βίου της νὰ καταστῇ πυρρὸν τοῦ θανάτου ὄψμα, καὶ ἀποσπασθῆ ἐκ τῶν κόλπων ἀγαπητοῦ συζύγου καὶ προσφιλῶν τέκνων. Ἀνάγνωσε τὸ ἔργον τῆς φιλοκαλίας της, καὶ χῦσε ἐρ' ἐκάστης τῶν σελίδων του ἐν δάκρυ-εὐγνωμοσύνης. Ἐμελλεν ἡ πατήρ; ἡμῶν παρὰ γυναικός; ν' ἀκούσῃ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ποιητικὴν αὐτῆς γλῶσσαν τὸν μελωδικὸν τόνον τοῦ Βρεττιανοῦ κύκνου· ἀλκυῶν θλιβερὰ ἐμελλε νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν φωνὴν της, καὶ ἐνῶ τὸν ἔφαλλον νὰ ταύτη τὰς πτέρυγας πρὸς τ' ἀνθη τοῦ αἰωνίου Παραδείσου· Ἄν ὁ τόνος οὗτος ἀπώλεσέ τι ἀπὸ στόματος; εἰς στόμα μεταφερόμενος, ἂν ἡ δύναμις τῆς ποιήσεως τοῦ Βύρωνος ἐσμικρύνθη εἰς τοὺς στίχους τῆς Κυρίας Δοτίου, πολλάκις ὁμως διὰ γλυκυτέρας ἐπεχρωματίσθη βαρῆς; καὶ τρυφερωτέραν καθιστᾷ τὴν ἐντύπωσιν.

3.

Ἐνιαῦθα ἐσκοπούμεν νὰ κλείσωμεν τὴν δεκαπενθημερίδα ταύτην, ὅτε ἠκούσαμεν τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ εὐφυοῦς νεανίου Λαμπράκη Βαρῆα ἐγκεφαλίτης ἀφῆρπισεν ἀπὸ τῆς θρηνοῦς τέλει της τὸν Οὐρβύδατον αὐτὸν ἐραστήν της, καὶ κατεσύντριψεν ταύτην.

σαύτας, ἐλπίδας καὶ τὸσάυτην στοργὴν ἀδυνατοῦ καὶ ὠρφανευ-
μένης οἰκογενίης, πρὸς αὐτὸν ἀτενίζούτης. Φιλοπονίη καὶ ἀγαθό-
της ἦταν τὰ διακριτικὰ του σημεῖα. Διὰ τῶν δύο τούτων κα-
τώρθωσε τὴν τσαούτην εἰς τὴν ξυλογραφίαν ἰδίως πρὸδόν του,
καὶ τὴν προσέλευσιν τῆς ἀγάπης παντός γνωρίσαντος αὐτόν.
Γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν ἀγαθὴ νέε!

ΑΣΤΕΙΑ.

Ἡμέραν τινὰ ἐξήτει νέος τις νὰ συνάψῃ διηλίαν μετὰ τινος
νεάνιδος, εὐρισκομένης πρὸ αὐτοῦ· ἰδὼν αἴρνης ἔντομόν τι ἐπὶ
τοῦ σαλίου τῆς δράττει ἐπιτηδεΐω, τῆς εὐκαιρίας νὰ εἴπῃ· Κυ-
ρία μου· σὰς εἰδοποιῶ ὅτι ὀπισθὲν σας ὑπάρχει ἐν μικρὸν ζωὸν.
Ἢ θεέ μου, εἶπεν ἡ νεάνις, στρεφομένη ζωηρῶς καὶ μετ' ἐκπλή-
ξεως, καθόλου δὲν τὸ ἐγνώριζον.

—οοο—

Νεάνις τις ἐξερχομένη τῆς οἰκίας τῆς, διέκρινεν αἴρνης ἕνα
τῶν ἐραστῶν τῆς, καὶ ὠφελουμένη τοῦ κατέναντί τῆς ἡλίου,
ὅστις τὴν ἐμπόδιζε νὰ βλέπῃ τὰ πρὸ αὐτῆς ἀντικείμενα. Ἄχ!
εἶπε, καθόλου δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἴδω. Καὶ ἐκεῖνος Σοφὴ μου
κυρία, ἀπήντησεν. Δὲν εἰξεύρετε ὅτι τὸ πολὺ φῶς ἔχει τὰ αὐτὰ
ἀποτελέσματα μὲ τὸ πολὺ σκότος;

—οοο—

Ἐφημέριός τις μεμφόμενος ζεῦγος προσφάτως νυμφευθὲν, ὅπερ
εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ φιλονεικῇ ἀκατάπαυστα εἰςθε τοσοῦτον
περισσότερον ἄξιοι μομφῆς, εἶπε πρὸς αὐτούς, καθόσον οἱ δύο
ὁμοῦ ἀποτελεῖτε ἕνα.—'Ἀποτελοῦμεν ἕνα' ὑπέλιθεν ὁ σύζυγος·
ἄχ! κύριε ἐφημέριε· ἐὰν ἐλαμβάνετε τὸν κόπον νὰ μᾶς ἀκούσητε,
ἐξῴθεν τοῦ παραθύρου, ἠθέλετε πιστεῦσαι ὅτι εἴμεθα εἰκοσιν.

—οοο—

Δικηγόρος τις, οὐχὶ βεβαίως Ἀθηναῖος, ἀπάντησας ἡμέραν
τινὰ εἰς τὸ θέατρον τὴν θυγατέρα γερουσιχοῦ τινος· τὴν εὐχα-
χαίρετο διὰ τὴν λαμπρὰν τῆς υἱείαν. Τί λέγεις, ἀπήντησεν αὕτη,
κατήντησα παγεῖα ὡς κῆτος.—Φεῦ! ὑπέλαβεν ἐκεῖνος, ἐπεθύμουν
νὰ ἦμαι Ἰωνᾶς.— Τί! τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, φίλτατέ
μου δικηγόρε; . . .

—οοο—

Ἡμέραν τινὰ φίλος τις τοῦ Συντάκτου τοῦ Ἀθηναίου ἔχων τὸ
προτέρημα νὰ μὴ ὀμιλῇ ὀλίγα, ἀπαντήσας· αὐτὸν πρὸ τῆς μητρο-
πόλεως τὸν ἡρώτησεν ἂ πότε θὰ φλυαρήσωμεν; ὃ ὅταν ἔλθετε
εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

—οοο—

Λαλῶν τις περὶ τινος ὑπερμέτρου χονδροῦ καὶ προγᾶστρος, ἔλε-
γεν. Μᾶς κάμνει τὸν ὑπερήφανον, ἐπειδὴ δὲν δύναται τις εἰς
μίαν ἡμέραν νὰ τὸν ραβδίση ὀλόκληρον.

—οοο—

Εἰς θεατρικὴν τινὰ ἐν Πιερρίοις παράστασιν, ὁ Κύριος Ἀστυ-
νόμος ἀκούσας συριγμοὺς κατὰ τινος τῶν ὑποκριτῶν, ἐγερθεὶς
εἶπεν ἀπειλητικῶς ἂ μὲ ποῖον δικαίωμα γίνεται ἡ ἀταξία αὕτη.
Τότε εὐφυῆς τις ἐκ τῶν θεατῶν ἀπεκρίθη· ἂ τὸ δικαίωμα τοῦτο
ἀγοράζεται μετὰ τοῦ εἰσιτηρίου. Ὁ Ἀστυνόμος ἀνέκραξε· ἂ τίς
ὀμίλησε κατ'αὐτὸν τὸν τρόπον;—Ὁ Βοαλῶ—Δοιπὸν ἐξω ὁ Βοαλῶ.

—οοο—

Ἰσπανός τις ἐλθὼν νὰ κατοικήσῃ εἰς χωρίον τι τῆς ὀλλανδίας,
ὀλίγου δεῖν ἀπέθνησκε τῆς πείνης, ἂν ὁ ὑπηρετὴς του, ὅστις ὀμίλει
ἐπίσης καὶ τὴν πατρικὴν καὶ τὴν γλώσσαν τοῦ τόπου, δὲν ἀνεπλήρει
τὴν ἀγνοίαν του. Ἐνεκα τούτου παραπονούμενος ὁ ὑπερήφανος Ἰσπα-
νὸς εἶπέ ποτε πρὸς ἓνα συμπατριώτην του, ὅστις ἦλθε νὰ τὸν ἐπι-
σκεφθῇ. Δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς, φίλε μου, εἰς πόσον βαθμὸν οἱ
κάτοικοι τοῦ τόπου τούτου εἶναι ἀνόητοι. Εἶναι περίπου εἴκοσι ἔτη
ἀφότου κατοικῶ μετ' αὐτῶν, καὶ ἀκόμη δὲν ἐγνοοῦν τὰ Ἰσπα-
νικά.

Ο ΜΑΖΕΠΠΑΣ.

(Συρέχεια και τέλος).

16.

Ἐπροβαίνομεν, — ἀλλὰ μὲ ἀργὸν καὶ βραδύ τὸ βῆμα· ἡ ἀγρία βίωμα τοῦ κέλητος εἶχε τέλος, ἐξκντληθῆ· κεχημηκῶς καὶ καταπεποννημένος, μόλις ἐπιπόνως ἐσύρετο, μικρὸν τινα ἀφρόν ἐκβάλλον τοῦ στόματός του· ἀσθενὲς παιδίον ἠδύνατο νὰ τὸν χαλιναγωγῆσῃ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐλείνη· ἀλλ' ἦτο μάταιον τοῦτο δι' ἐμέ· δὲν ἠδυνάμην διόλου νὰ ὑπελιθῶ τῆς ἀδυναμίας του ἐκείνης· — ἤμην δεδεμένος, ἀλλὰ καὶ ἐλεύθερος ἐὰν ἤμην, ἤθελον ἴσως στεροθῆ δυνάμεων· Κατέβαλον ἔτι ἀσθενῆ ἀγῶνα ὅπως θραύσω τὰ τοσοῦτον στενωῶς συσπρίγγοντά με δεσμὰ· μάτην ὅμως· οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσα ἢ νὰ τὰ σπρίξω ἔτι μάλλον, καὶ ἀφῆκα πέραντα ἀποπειράς, ἐπαυξανούσα· μόνον τὰ δεινά μου. Ὁ παράφορος ἐκεῖνος δρόμος μας ἐφαίνετο πλησιάζων τὸ τέρμα του, καίτοι οὐδὲν πλησίον μου ἔσλεπον τέρμα· φωτειναὶ τινες ἀκτίνες ἀνήγγειλον τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἡλίου. — Πόσον βραδέως, φεῦ! ἀνέτειλεν! ἐνόμισα ὅτι ὁ πέπλος τῶν λευκοφαίων προΐνων ἀτμῶν οὐδέποτε ἦλθε διελθῆ ὑπὸ τῆς ἡμέρας· πόσον βραδέως διεσκεδάσθη! — Πόσος χρόνος παρήλθε, πρὶν ἢ τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας διὰ τῆς πορφυρᾶς αὐτοῦ φλογὸς φωτίσῃ τὴν Ἀνατολήν, ἐκθρονίζων τοὺς ἀστέρας, ἀνακαλῶν τὰς ἀκτῖνας τῶν δίφρων των, καὶ πληρῶν τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ του θρόνου μοναδικοῦ καὶ μόνον ἰδικοῦ του φωτός!

17.

Ἀνέτειλε τέλος ὁ ἥλιος· διεσκεδάσθη ἡ νεφελώδης οὐρανὸς, ἥτις πανταχόθεν ἦτο διακεχυμένη ἐπὶ τοῦ ἐρήμου ἐκείνου κόσμου· ἀλλὰ πρὸς τί ὄφελος διέλθον πεδιάδα, δάσος, ποταμὸν; οὐδὲν ἀνθρώπων ἢ ζώων ἔχνος ἐναυποῦτο ἐπὶ τοῦ θαψιλοῦ; καὶ ἀγρίου ἐκείνου τόπου· οὐδὲν ἔχνος περιήγητοῦ, οὐδὲν ἔχνος ἐργασίας; καὶ αὐτὸς ὁ ἀῆρ ἦτο ἄφρων; οὔτε ἐντόμος βόμβος, οὔτε πτηνοῦ στρουθισμοῦ; ἐπῆρχετο ἀπὸ τῶν χόρτων ἢ τῶν θύμων. Πνευστιῶν

ὦ· εἰν ἔμελλε νὰ ἐπινύσῃ, ὁ ἐξητλημένος ἵππος ὄδευτεν ἔτι βέροσιά τινα· καὶ πάντοτε ἤμεθι, ἢ τοῦλάχιστον ἐφαίνετο διημέθει μόνου. Τέλος πάντων ἐνθ' ὠδεύμεν μ' ἐξησθενημένον βῆμα, ἐνόμισα ὅτι ἤκουσα ἐξερχόμενον ἀπὸ συστάδα τινα μαύρων ἐλατῶν χρεμετισμῶν ἵππου· Μὴ ὁ ἀνεμος στεναῖζῃ ἐντὸς τῶν κλάδων ἐκείνων; Ὄχι, ὄχι! Ἴδου προβαίνουσα ἐκ τοῦ δάσους ἵππικὴ συνοδεία! τὴν βλέπω καλπάζουσαν· πολυάριθμον σῶμα προχωρεῖ! θέλω νὰ ἐκθάλω φωνήν· — τὰ χεῖλη μου εἶνε βωβῆ· οἱ κέλητες ὀρυῶσιν ὑπερηράνως ἀναπηδῶντες, ἀλλὰ ποῦ εἶνε οἱ χαλιναγωγοῦντες αὐτούς; ἵπποι ἄπειροι καὶ ἵππεύς οὐδὲ εἷς. Μύριοι ἵπποι, μὲ τὰς χαίτας τῶν κυματιζούσας, μὲ τὰς οὐράς αὐτῶν ἵπταμένας, μὲ τοὺς εὐρεῖς αὐτῶν ῥώθωναί, οὐς οὐδέποτε ἢ ὀδύνη συνέστελλε, τὸ στόμα τῶν, ὅπερ οὐδέποτε αἰμάτωσεν ὁ χαλινός, τοὺς κούφους τῶν πόδας, οὐς οὐδέποτε ὁ σιδήρος ἐκλήσασεν καὶ τὰς πλευράς τῶν, αἵτινες οὔτε μάστιγα οὔτε πτερυστῆρα ἠσθίνθησαν ἔτι· μύριοι ἵπποι ἄγριοι καὶ ἀδούλωτοι, ὡς τὰ κυλιόμενα τοῦ ὠκεανοῦ κύματα, ὀρυῶσιν ἀγγελιδὸν μὲ κρότον κερανοῦ, ὡς ἵνα χαιρετίσωσι τὴν ἀσθενῆ ἡμῶν ἄρξιν· ἡ θεία αὕτη ἀναζωογονεῖ τὸν κέλητά μου· ταχύνει ἐπὶ στιγμὴν τὸ κλονούμενον βῆμά του· τοῖς ἀποκρίνεται δι' ἀθροῦς καὶ ὑποκώφου χρεμετισμοῦ, εἴτα πίπτει. Ἐξηπλωμένος χαμκι, ἐκπνέει ὀδυνηρῶς τὴν ὑστάτην του πνοήν· οἱ ὀρθακμοὶ του θαμβοῦνται, τὰ μέλη του καθίστανται ἀκίνητα· τετέλεστοι, ἢ πρώτη καὶ ἐσχάτη αὐτοῦ ὁδοιπορία ἐτελείωσεν! οἱ συνεταῖροι του προβαίνουσι, — βλέπουσιν αὐτὸν πίπτοντα καὶ ἐμὲ παρὰδόξως πως προτρεπόμενον ἐπὶ τῶν νώτων του δι' ἀπείρων δεσμῶν, ἐρυθρῶν ἐκ τοῦ αἵματός μου. Ἰστανται, ἀνασκιρτῶσιν, — ὀσφραίνονται τὸν ἀέρα, καλπάζουσι ἐπὶ στιγμὴν τῆδε κακεῖσε, πλητιάζουσι, μακρύνονται, περιστρέφονται πέριξ, ἔπειτα αἶρνης ὀπισθοδρομοῦσιν ἀναπηδῶντες, ἀρχηγούμενοι ὑπὸ μεγάλου τινός μελανοῦ ἵππου, πατριάρχου, ὡς ἐφαίνετο, τῆς φυλῆς του, οὔτινος αἱ λίσαι πλευραὶ οὐδεμίαν ἔχουσι λευκὴν τρίχα· φριμάσσονται, — ἀφρίζουσι, — χρεμετίζουσι, — μακρύνονται ἔπειτα, ἐξ ἐμφύτου ῥοπῆς, εἰς τὴν θεῶν ἀνθρώπου, καὶ φεύγουσι καλπάζοντες πρὸς τὸ δάσος. — Μὴ ἀείνουν ἐν τῇ ἀπειλῇ

πισία μου, προσδεδεμένον μετὰ τοῦ πτώματος τοῦ δυστυχοῦς μου Ἰππου, ἐξηπλωμένον νεκροῦ ὑποκάτω μου, καὶ μὴ αἰσθανομένου πλέον τὸ ἀλλόκοτον φορτίον, οὔτινος οὐδ' αὐτὸν οὔτ' ἐμὲ ἠδυνάμην ν' ἀπαλλάξω — κ' ἐκείμεθα οὕτως, ὁ θάνατος ἐπὶ τοῦ θανόντος! Δὲν ἤλπιζον πλέον ἄλλη ἡμέρα ν' ἀνατελῆ ἐπὶ τῆς ἀσκεποῦς καὶ ἀπροσπατεύτου μου κεφαλῆς.

Ἔμεινα οὕτως δεσμευμένος ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι τοῦ λυκόρωτος, ἀριθμῶν ἐπωδύνως τὰς βραδυτάτας ὥρας μου μετὰ τολαύτης ἀκριβῶς ζωῆς, ὅση μάλιστα ἔρχεται νὰ ἴδω καταβχίνοντα ἐπ' ἐμοῦ τὸν ὑστατόν μου ἥλιον, κατὰ τὴν ἀπελπιστικὴν ἐκείνην βεβαιότητα, ἣτις μᾶς ὑποτάσσει ἐπὶ τέλος ἀγογγύτως εἰς ὅτι ἄλλοτε μᾶς ἐφαίνετο τὸ χεῖριστον καὶ ἐπιρροώτερον τῶν δεινῶν, εἰς τὸ ἄφυκτον ἐκεῖνο πεπρωμένον — ἀληθὲς εὐεργέτημα, ὅπερ καίτοι προῶρως ἐρχόμενον, οὐχ' ἦτον εἶνε πολῦτιμον· καὶ ὅμως τὸ φοβούμεθα καὶ τὸ φεύγομεν μετὰ τολαύτης σκουδῆς, ὡς ἂν ἦτο παγίς τις ἢ δύναται ἢ φρόνησις νὰ διαφύγῃ· ἐνίοτε τὸ εὐχόμεθα καὶ τὸ ἐπικαλούμεθα· ἄλλοτε τὸ ζητοῦμεν παρὰ τοῦ ξίφους, οὔτινος τὴν αἰχμὴν ἢ ἰδίαν ἡμῶν χεῖρ στρέψει καθ' ἡμῶν αὐτῶν· κ' ἐν τούτοις εἶνε φάρμακον πένθιμον καὶ ἀπαίσιον καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀρορήτων δεινῶν, καὶ ὑπ' οὐδὲν πρόβλημα τὸ δεχόμεθα μετ' εὐχαριστήσεως. Καὶ ὅμως, παρ' ὅσον πρᾶγμα! τὰ τέκνα τῆς ἡδονῆς, ἐκεῖνοι οἵτινες εἰς τὰ ὄργια τῶν κατεχράσθησαν τῆς καλλονῆς, τῆς τραπέζης, τοῦ οἴνου καὶ τῆς εὐπορίας, ἀποθνήσκουσιν ἀτάραχοι, ἀταραχότεροι πολλάκις ἢ οἱ ἐν ἀθλιότητι καταλύσαντες τὸν βίον· ναί! διότι ὁ διεληθὼν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ πᾶν ὅ,τι ὠραῖον καὶ νέον οὐδὲν ἔχει πλέον νὰ ἐλπίσῃ, οὐδὲν νὰ ποθίσῃ· καὶ ἐκτός τοῦ μέλλοντος (πρὸς ὃ ἀτενίζουσιν οἱ ἄνθρωποι, οὐχὶ ἀναλογιζόμενοι τὸ καλὸν ἢ κακὸν ὅπερ ἔπραξαν ἐδῶ κάτω, ἀλλὰ καθόσον τὰ νεῦρά των δύνανται νὰ τὸ ὑπορέωσιν) οὐδὲν ἄλλο ἴσως τὸν ἀνησυχεῖ· ὁ δυστυχὴς ὅμως ἐλπίζει πάντοτε νὰ ἴδῃ περατούμενα τὰ δεινὰ του, καὶ ὁ θάνατος, ὅστις ὡς φίλον ὤφειλε νὰ χαιρετίσῃ, ἐπιφαίνεται εἰς τοὺς νοσοῦντας αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς ὡς ἐπιτηδεὲς ἐπελθῶν, ἵνα τοῦ ἀρπάσῃ τὴν ἀνταμοιβὴν του, τὸ δένδρον τοῦ νέου του Παράδεισου. Πιστεύει ὅτι ἡ αὔριον ἔθελε τῷ δώσει

τὰ πάντα, κ' ἐπιφέρουσα τὴν λήθην τῶν τλαιπιωριῶν του, ἤθελεν ἀνασύρει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄλεθρου του· ἡ αὔριον ἤθελεν εἶσθαι ἡ πρώτη χρυσῶν ἡμερῶν, ἀεὶ δὲν ἠδύνατο πλέον· νὰ μέμφηται καὶ νὰ καταρᾶται, ἡ ἀρχὴ μικρᾶς ἀλληλουγίας ἐτῶν ἀκτινοβόλων καὶ φαιδρῶν, ὑπομειδιῶντων αὐτῷ διὰ τοῦ πέπλου τῶν δακρυῶν του, ἀμειβόντων αὐτὸν ἀντὶ τοσοῦτων ὀδυνηρῶν ὤρων· ἡ αὔριον ἤθελε τῷ δώσει τὴν ἰσχὺν, αὔριον ἤθελε δύνεσθαι νὰ διατάσσει, νὰ διαλάμπη, νὰ τιμωρῆ, νὰ σώζῃ· καὶ πρέπει λοιπὸν ἡ ὠραία αὐτὴ ἡὼς ν' ἀνταρτίσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου του;

18.

Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε τὸν ὀρίζοντα, — καὶ ἤμην εἰσέτι προσδε-
δεμένος μετὰ τοῦ ξηροῦ καὶ πηγωμένου ἐκείνου πτώματος· ἐνό-
μισα ὅτι ἐκεῖ ἠθέλομεν ἀναμίξει τὴν σποδὸν ἡμῶν. Οἱ ἐπισκοτι-
σμένοι ὀφθαλμοί μου εἶχον ἀνάγκην τοῦ θανάτου· οὐδεμίαν ἐβλε-
πον ἐλπίδα σωτηρίας· ἤγειρον τὰ τελευταῖα μου βλέμματα πρὸς
τὸν οὐρανόν· καὶ ἐκεῖ, μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ ἡλίου, εἶδον ἱπτάμενον
τὸν ἀνυπῆμονον κόρακα, μετ' ἀδημονίας ἀναμένοντα τὸν θάνατον
τῶν δύο θυμάτων, ἢν' ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον του· ἀρίπτατο, κατήρ-
χετο εἰς τὴν γῆν, εἶτα ἀρίπτατο πάλιν, καὶ ἐκίστοτε μᾶς ἐπλη-
σίαζεν ἔτι μᾶλλον· εἰς τὸ ἀσθενές φέγγος τοῦ λυκαυγυῶς ἐβλάπτον
τὰς δισταλαμένας πτέρυγας του, καὶ στιγμὴν τινα ἐκάθησε τοσοῦ-
τον πλησίον μου, ὥστε θὰ ἠδυνάμην νὰ τὸν κτυπήσω ἐὰν εἶχον
ἀρκοῦσαν δύναμιν· ἀλλ' ἡ μικρὰ τῆς χειρὸς μου κίνησις, ἡ ἐλαφρὰ
προστριβὴ τῆς ἄμμου, καὶ ὁ μετ' ἀγωνίας ἀπὸ τοῦ ξηροῦ μου φά-
ρυγγος ἐξεληθὼν ἤχος, πάντα ταῦτα κατώρθωσαν τέλος νὰ τὸν
μακρύνωσιν. — Ἄγνοῶ τὰ λοιπὰ. — Πᾶν ὅτι ἐθυμοῦμαι ἐκ τοῦ
τελευταίου ὄνειρου, εἶνε, ἀγνοῶ τίς, ὠραϊότατος ἀστὴρ, ὅστις, ἔλ-
κων μακρὰν τὰ τελαμβωμένα μου βλέμματα, ὑπέτρεμεν εἰς τὸ
ἄκρον δονουμένους ἀκτινοῦ· ἔπατα, ἐθυμοῦμαι τὴν ψυχράν, βα-
ρειάν, ἀόριστον καὶ ὀδυνηρὰν συναίσθησιν τῆς ἐπανόδου τῶν αἰσθη-
σεῶν μου, ἢν' παρεκλούθησε πάλιν ἡ ἐπιθάνατος ἡσυχία μετὰ
παῦτα ἀναπνοῆς τις μ' ἐτα ἤλθης φοικίαισι· ἐλαφρὰ, μικρὰ πύσσις·

κρυσταλλώδεις λειποθυμίας ἐπάγωσε τὸ αἷμά μου· σπινθηρὲς ἀνθρώπων ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου μου· μία χάσματ, εἰς παλμὸς, εἰς νυγμὸς ὀδύνης, εἰς στεναγμὸς, καὶ οὐδὲν πλέον.

19.

Ἐξηγέρθη. — Ποῦ ἦμην; — Μορφή ἀνθρωπινή μ' ἀτενίζει; ὀρορῆ κλείεται ὑπεράνω μου; εἰς κλίνην τὰ μέλη μου ἀναπαύονται; ἐντὸς δωματίου εὐρίσκομαι; οἱ ἀκτινοβόλοι οὗτοι ὀρθαλμοί, ὧν τὸ εὐμενές βλέμμα προσηλοῦται ἐπ' ἐμοῦ, θνητοῦ ὀρθαλμοὶ εἶνε; Ἐπανέκλειτα τοὺς ἰδικούς μου ὀφθαλμούς, ἀμφιβάλλων ἂν ἦμην ἔτι βυθισμένος εἰς τὴν πρώτην μου κάρωσιν. Νεῆνις τις μ' εὐλόγιστον καὶ ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα ἐκάθητο πλῆσιον τοῦ τοίχου τῆς καλύβης, ἐπιφορτισμένη νὰ μ' ἐπικρυπνῆ. Κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νοῦς μου ἐξέγερσιν τὰ βλέμματά μου ἀπήνητησαν τὰ ἰδικά της· οἱ ἄγριοι καὶ μέλανες αὐτῆς ὀφθαλμοὶ μ' ἐθεώρουν ἐκ διχλευμάτων μετ' ἀνυσύχου μερίμνης· παρετήρησα, καὶ πάλιν παρετήρησα, καὶ κατεπίσθην τέλος ὅτι δὲν ἦτο ὄπτασις, ἀλλ' ὅτι πραγματικῶς ἔζων, καὶ δὲν εἶχα νὰ φοβῶμαι πλέον μὴ καταστῶ δειπνὸν τοῦ γυπὸς· καὶ ὅταν ἡ κεφαλὴ τῆς Οὐκρινὸς κόρη εἶδεν ἀνεφημένους τοὺς βεβαρυμένους ὀφθαλμούς μου ὑπεμειδίχασ· — ἠθέλησα κ' ἐγὼ νὰ λαλήσω, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα· — ἐπλησίασε αὐτῇ, καὶ θέατοισα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της, μοι ἔδωκεν νὰ ἐνοήσω ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀποπειραθῶ νὰ λύσω τὴν σιωπὴν, μέχρις οὗ ἡ ἐπάνοδος τῶν δυνάμεών μου μοι ἐπιτρέψῃ τὴν ἐλευθέρην τοῦ λόγου χρῆσιν· ἔθεσαν ἔπειτα τὴν χεῖρά της ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου, καὶ διευθέτισε τὸ ὑποστρίζον τὴν κεφαλὴν μου προσκεφάλιον· εἶσα βαδίζουσα ἀκροποδητὴ ἦνοιξεν ἡσύχως τὴν θύραν καὶ ὠμίλησε χαμιλῇ τῇ φωνῇ. — Οὐδέποτε ἤκουσα τοσοῦτον γλυκειάν φωνήν! Καὶ εἰς τὸν κρότον αὐτὸν τῶν βημάτων της ἐνυπῆρχε μουσικὴ, ἀλλ' ἐκεῖνοι, τοὺς ἰποῖους ἐκάλει, δὲν εἶχον ἐγερθῆ, καὶ ἐξῆλθε· πρότερον ὁμοῦς ἔρριψεν ἔτι ἐν βλέμμα ἐπ' ἐμοῦ, μοι ἐξέφρασε διὰ νέου σημείου ὅτι δὲν ἔπρεπον ὑπόδω; νὰ φοβῶμαι, ὅτι ὑπερχον ἄνθρωποι εἰς τὸ προσεχές δωματίον, ὅτι εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τὸ

ἦν ἦτο ὑπὸ τῆς διαταγῆς μου, καὶ ὅτι ὅσον οὕτω θέλεν ἐπα-
νέλθει ἐνόμισα, κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς, ὅτι ἐπασχον μένων μόνος.

80

Ἐπανηλθε μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς καὶ τῆς μητρὸς τῆς. — Ἀλλὰ
τί ἐτι νὰ προσθέσω; Δὲν θὰ σᾶς βρῶνω διηγούμενος; ὅσα μοι
συνέβησαν ἀπ' ἧς ἡμέρας κατέστην ξένος τοῦ Κοζάκου μ' εἶχον
εὖρει ἀκίνητον ἐπὶ τῆς πεδιάδος, μὲ μετέφεραν εἰς τὴν πλη-
σιεστέραν καλύβην, κ' ἐκεῖ μὲ ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν ζωὴν — ἐμὲ —
προωρισμένον νὰ βασιλεύω ποτὲ ἐπ' αὐτῶν! Οὕτως, ὁ ἄφρων ὅστις
θέλησε νὰ κορέσῃ τὴν λύσσαν τοῦ ἐπ' ἐμοῦ, ἀκριβολογῶν ἐπὶ τῆς
τιμωρίας μου, μ' ἐστείλειν εἰς τὴν ἔρημον, δέσμιον, γυμνόν, αἰμό-
φυρτον καὶ μόνον, ἔνα μεταβῶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου εἰς τὸν θρόνον. —
Τίς θνητὸς δύναται νὰ προῖδῃ τὴν εἰμυρμένην; — Οὐδεὶς μὴ ἀπο-
βάλῃ τὸ θάρρος του, οὐδεὶς μὴ ἀπελπίζεται! αὐριον ἴσω; ὁ Βο-
ρυσθένης ἴδῃ τοὺς κέλῃτάς μας κοιμωμένους ἐν ἄτυχίᾳ ἐπὶ τῆς Ὀ-
θωμανικῆς παραλίας, — καὶ οὐδέποτε τοσοῦτον ἐχάρην βλέπων πο-
ταμόν, ὅσον θὰ χερῶ νὰ χιριετίσω αὐριον ἐκεῖνον, ὅπου θὰ ἤμεθα
ἀσφαλεῖς ἐπὶ τῶν ὄχθων του. Καλὴν νύκτα, ἐταῖροι μου! ὁ Ἐξ-
πλώθη ὁ Ἐτμᾶνος ὑπὸ τὴν σκιάδα τῆς δρυὸς, ἐπὶ φυλλίνης στρω-
μῆς, ἣν εἶχε μόνος παρασκευάσει· ἡ κλίνη του αὕτη οὔτε ὄχληρά,
οὔτε νῆα ἦτο δι' ἄνθρωπον εἰθιζμένον ν' ἀναπύχεται πανταχοῦ
καὶ πάντοτε· ὁ ὕπνος δὲν ἤργησε νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρά του. Ἄν
ἐκπλήττεσθε ὅτι ὁ Κάρολος ἐλησμονήσῃ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ διὰ
τὴν διήγησίν του αὐτὸς δρω; δὲν ἐξεπλάγη· — ἀπὸ μιᾶς ἤδη ὥ-
ρας ὁ βασιλεὺς ἐκοιμᾶτο.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

ΑΓΓΕΛΟΣ Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Η ΜΝΗΣΤΗ ΤΗΣ ΑΒΥΔΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΤΟΥ ΔΟΡΑ ΒΥΡΩΝΟΣ.

Μεταφρασθέν

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

Ἐάν οὐδέποτε ἠθέλομεν ἀγαπήσει τοσοῦτον τρυφῶς, ἰάν οὐδέποτε ἠθέλομεν ἀγαπήσει τοσοῦτον τυφλῶς, ἰάν οὐδέποτε ἠθέλομεν ἰδίαι καὶ ἰγκαταλειψί ἀλλήλους, αἱ καρδίαι μας οὐδέποτε ἦσαν διασπαραγῆ. Βουρνα.

ΛΣΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

1.

Γνωρίζετε τὴν χώραν, ὅπου θάλλει ἡ κυπάρισσο; καὶ ἡ μύρτος; ἐμβλήματα τοῦ Ἑρωτος καὶ τῆς φρίκης, ὅπου ἡ τρυγῶν μελαγχολικῶς γογγύζει καὶ τοῦ γυπὸς ἡ λύττα εἰς ἐγγλήματα καταπαύει; Γνωρίζετε τὴν χώραν εἰς ἣν φύεται ἡ κέδρος καὶ ἡ ἀμπέλος; ὅπου τὰ ἄνθη αἰθαλῆ, ὅπου ὁ Οὐρανὸς αἰετοε διαυγής, ὅπου αἱ πτέρυγες τοῦ Σερύρου ὑπὸ τῶν ἀρωμάτων βαρυνόμεναι πίπτουσι κεκμηκυταὶ ἐπὶ τῶν κήπων τῶν ῥόδων; ὅπου ἡ λεμονέα καὶ ἡ ἐλαία τοσοῦτον ὠραίους φέρουσι καρπούς, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἀηδόνης οὐδέποτε σιγᾶ; ὅπου αἱ χροαὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ Οὐρανοῦ, καίται διάφοροι, ἀθρημιλλῶνται πρὸς τὸ κάλλος; ὅπου πορφύρα βαθυτάτη χρωματίζει τὸ πελαγος, καὶ αἱ παρθένοι εἰνε γλυκεῖαι ὡς τὰ ῥόδα, μετ' ὧν πλέκουσι δεσμιδας; ὅπου τὰ πάντα θεῖα ἐκτὸς τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος; Ἰδοὺ ὅποιον τὸ κλίμα τῆς

Ἀνάτολῆς, ἰδοὺ ὅποια ἡ γῆ τοῦ Ἡλίου. Πῶς δύναται οὗτος διὰ τοῦ
 μειδιάματός του νὰ φωτίσῃ τὰς πράξεις τῶν τέκνων της; Φεῦ!
 αἱ περικλείουσι τὰ αἰσθήματα αὐτῶν καρδίαν καὶ αἱ παρ' αὐτῶν
 διηγούμεναι ἱστορίαι εἰσι θλιβεραὶ καὶ σκληραὶ ὡς ὁ τελευταῖος ἀ-
 ποχιρισμὸς δύο ἐραστῶν.

2

Ὁ γηραιὸς Γιαφφίρ ἐκάλητο ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του περιку-
 κλούμενος ὑπὸ πολυαριθμῶν δούλων, ὠπλισμένων ὡς εἰς πόλεμον,
 καὶ περιμενόντων τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου αὐτῶν ἢ νὰ τὸν ἀκο-
 λουθήσωσι, ἢ νὰ προστατεύσωσι τὴν ἀνάπαυσίν του. Εἰς τοὺς ὀρ-
 θαλμοῦς τοῦ γέροντος ἀντεακλάτο ἡ βαθεῖα τοῦ νοός του σκέψεις·
 καὶ τοὶ δὲ ἡ ἔψις τοῦ Μουτουλμάνου σπανίως προδίδει εἰς τοὺς
 θεατὰς τὸ μυστήριον τῆς ψυχῆς του, ὡς εἰθισμένη ν' ἀποκρύπτῃ
 τὸ πᾶν ἐκτός τῆς ἀδαμάστου ἀλαζονείας του, τὸ κατηρὲς ὅμως
 μέτωπον καὶ τὸ περισταγμένον ἦθος τοῦ Γιαφφίρ ἄφινον εἰς πάντα
 νὰ μαντεύσῃ τί τὸ ταραττον αὐτόν.

3

« Ἀπομακρυνθήτωσαν πάντες ἀπὸ τῆς αἰθούρας ταύτης. » Ἄπασα
 ἡ συνοδία του ἤρανίσθη. « Προσκαλέσατέ μοι τὸν ἀρχιφύλακα τοῦ
 χαρμεῖου. » Ἦδη ὁ Γιαφφίρ ἔβαινε μόνον μετὰ τοῦ υἱοῦ του καὶ
 τοῦ Ἄραβο, ὅστις ἐπερίμενε τὰς διαταγὰς τοῦ Πασᾶ. Ἄροῦμ, ἄμα
 τὸ πλῆθος διέβη τὴν ἔξω θύραν (δυστυχῆς ἐκεῖνος, οὗτος ἀπε-
 τόλμα νὰ θεωρήσῃ ἀσκεπὲς τὸ πρόσωπον τῆς Ζουλέϊκας) ζήτησον
 τὴν κόρην μου εἰς τὸν πύργον, εἰς οὗ κατοικεῖ. Ἀπὸ ταύτης τῆς
 ὄρας ἡ τύχη της ἐβλήθη. Μὴ ἐπαναλάβῃς τὰς λέξεις μου· παρ' ἐμοῦ
 μόνου ὀρεῖται νὰ μᾶθῃ τὰ χρέη της! — Πασᾶ αἱ προσταγαὶ σου
 θέλουσιν ἐκτελεσθῆ. — Τοῦτο μόνον χρεώσται ὁ δοῦλος νὰ εἴπῃ εἰς
 τὸν αὐθέντην του. Ὁ Ἄροῦμ ἤδη ἐβίηκε πρὸς τὸν πύργον. Τότε
 ὁ νέος Σελίρκης διακόπτει τὴν σιωπὴν, ἣν μέχρι τοῦδε ἐτήρει.
 Ἄφοῦ βαθύτατα προσέβλεπε, κατὰ τὴν συνήθειαν, ἐταπείνωσε τοὺς
 ὀρθαλμοὺς καὶ λαλεῖ ἡδέως, ὄρθιος, ἀέριστα ἐνώπιον τοῦ Πασᾶ.

Ἐπειδὴ ὁ υἱὸς τοῦ Μουσουλμάνου προτιμᾷ μᾶλλον ν' ἀποθάνῃ ἢ νὰ τολμήσῃ νὰ καθήσῃ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ αὐθέντου του. — Ἡ πάτερ μου, εἶπε, μὴ μεμφθῆς παντελῶς τὴν ἀδελφὴν μου ἢ τὸν μαῦρον τῆς φύλακα· ἐπειδὴ, ἂν ἐπράχθη ἀμάρτημα, ἐγὼ μόνος εἶμαι ὁ αἴτιος, καὶ ἐπ' ἐμοῦ μόνον πρέπει νὰ πέσῃ ἡ ὀργή σου! Ἡ αὐγὴ ἦτο τοσοῦτον ὠραία, ὥστε ὁ ὕπνος ἠδύνατο νὰ ἦνε εὐχάριστος εἰς τοὺς γέροντας καὶ τοὺς κεκμηκῆτας ὀδοιπόρους· εἰς ἐμέ, ὄχι. Ἀλλὰ ν' ἀπολαύσω μόνος τῶν μεγαλοπρεπῶν θεαμάτων, ἅτινα παρουσιάζουσιν ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα, μοι ἦτον ὀχληρόν. Ὅποιος δὴποτε καὶ ἂν ἦνε ὁ χαρακτήρ μου, δὲν ἀγαπῶ ποσῶς τὴν μόνωσιν. Ἰπῆγον λοιπὸν νὰ ἐξυπνήσω τὴν Ζουλεϊκαν. Γνωρίζεις ὅτι ἡ θύρα τοῦ χερσίου ἀνοίγεται εἰς τὴν παρουσίαν μου. Δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐξυπνήσει ὁ φύλαξ μας, ὅτε ἡμεῖς ἐπλανώμεθα εἰς τὰς διόδους τῶν κυπαρίσσιων, ὅπου οἱ ὀφθαλμοὶ μας ἀντελαμβάνοντο τῆς γῆς, τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐκεῖ, μαγευμένοι ὑπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἱστορίας τοῦ Μεϊνοῦν, (α) καὶ ἐνὸς ἄσματος τοῦ ποιητοῦ Σάδη παρεμείναμεν ἴσως ἐπὶ μακρόν, μέχρι οὗ ἡ ἠχώδης φωνὴ τοῦ τυμπάνου, (β) ἡ ἀγγέλουσα τὴν ὠραν τοῦ Διθανίου σου, ὑπεθύμησάν μοι τὰ χρῆματά μου, μ' ἠνάγκασε νὰ σπεύσω, πρὸς χαιρετισμὸν σου. Ἀλλ' ἡ Ζουλεϊκα εἰσέτι διασκεδάζει. . . ὦ πάτερ μου, μὴ παροργίζου· εὐρίσκεται ἐν ἀσφαλείᾳ. Συλλογίσθητι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο ἄλσος, ἐκτὸς τῶν δούλων, οἵτινες φυλάττουν τὸν πύργον τῶν γυναικῶν »

4.

α Ἰὲ δούλου, ἀποκρίνεται ὁ Πισσῆς, τέκνον ἀπίστου μητρὸς· μάτην ἤλπισεν ὁ πατήρ σου νὰ ἴδῃ εἰς σὲ ἀνδρικὸν χαρακτῆρα.

(α) Ὁ Μεϊνοῦν καὶ Λεϊλὰ εἶρε ὁ Ῥωμαῖος καὶ Ἰουλιόκη τῆς Ἀρατολῆς. Σάδης δὲ ὁ ἠθικὸς ποιητὴς τῆς Περσίας.

(β) Ἐν Τουρκίᾳ κρούουσι τὸ τυμπανὸν κατὰ τὴν Ἀρατολίην τοῦ Ἥλιου, κατὰ τὴν Μεσημβρίαν, καὶ κατὰ τὸ Ἰσπερινόν. Λυκόφως.

Ἐνφ ἡ χεὶρ σου ὄφειλε νὰ ῥίπτῃ ἀκόντιον, νὰ τείνῃ τόξον, ἢ νὰ δαμάξῃ ἵππον, σὺ τὴν θρησκείαν μὲν διάφορος τοῦ Ἑλλήνος, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν ὁμοίος, διασκεδάζεις ἀκούων τὸ ψιθυρισμὸν τῶν ὑδάτων ἢ βλέπων τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ῥόδου. Εἶθε τὸ ἀστρον, οὐκ ἴσως αἱ πρῶιναι λάμπεις ἐκοποῦν τὸν θαυμασμὸν ἐκ τῶν νεῶν χελῶν ὀμμάτων σου, εἶθε νὰ σοὶ ἐχορήγῃ ἓνα σπινθῆρα τοῦ πυρός του. Ἐὰν τὸ χριστιανικὸν πυροβόλον ἤθελε καταστρέψῃ τὰς ἐκάλξεις ταύτας, ἐὰν οἱ στρατοὶ τῆς Μόσχας ἤθελον ἀνατρέψῃ τὰ ἀρχαῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τέχνη, σὺ ἀμέριμνος, οὐδὲν κτύπημα ἤθελες ἐπιφέρει κατὰ τῶν Ναζαρινῶν κυνῶν. Ἄγε ἡ χεὶρ σου ἀσθενεστέρα τῆς γυναικὸς, ἀς μαλάσῃ τὴν ἀτρακτον, καὶ οὐχὶ τὸ ξίφος. Σὺ δὲ, Ἀρούμ, τρέξε πρὸς τὴν θυγατέρα μου ἀλλὰ πρῶτον ἄκουσον φοβοῦ διὰ τὴν κεφαλὴν σου, ἂν ἡ Ζουλεϊκα ἀπομακρυνθῇ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐξῆς βλέπεις τὸ τόξον μου... ἔχει χορδὴν.»

5.

Οὐδεμία φωνὴ ἐξέρχεται τοῦ χείλους τοῦ Σελίμ, οὐδεμία τοῦλάχιστον πλήττει τὰ ὦτα τοῦ Γιαφφίρ. Ἀλλ' ἐκάστη λέξις τοῦ Πασσᾶ, ἕκαστον τῶν ἀπειλητικῶν βλεμμάτων του διαπερᾶ τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ του βαθύτερον ἢ ὅσον χριστιανικὸν ξίφος ἤθελε τὴν διατρυπήσαι. «Γιὸς δούλου! — Τίς λοιπὸν εἶνε ὁ πατήρ μου; Ὅτως ὁ Σελίμ ἐκυματίζετο εἰς θολοὺς συλλογισμοὺς καὶ εἰς τὰ βλέμματά του διεφθίνετό τι ὑπέρτερον ὄργῃ. Ὁ γηραιὸς Γιαφφίρ παρετήρησε τὸν υἱὸν του καὶ ἐχάρη. Ἐπειδὴ εἰς τὰ βλέμματά του εἶδεν τὴν παραχθεῖσαν ἐκ τῶν ὀνειδισμῶν του ἐντύπωσιν, καὶ τὴν ἀνεγερθεῖσαν τῆς καρδίας του ἐπανάστασιν. — Πλησίασον, νεανία. — Τί! οὐδεμία ἀπάντησις; Γνωρίζω καὶ ἐκτιμῶ τὴν ἀξίαν σου· ἀλλ' εἰσὶ πράξεις, ἀς οὐδέποτε ἤθελες τολμήσῃ νὰ πράξῃς. Ἄν ἡ γενειάς σου ἦτο πυκνωτέρα, ἂν ἡ χεὶρ σου εἶχε περισσότεράν ἰσχὺν καὶ δεξιότητα ἤθελον χαρῆ βλέπων σε καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς λόγῃ μου συνθλῶντα λόγῃν.

Ὁ Γιαφφίρ ῥίψας τὰς εἰρωνικὰς ταύτας λέξεις, προσήλωσε τὰ

βλέμμα του ἐπὶ τοῦ βλέμματος τοῦ Σελήμ. Οὗτος ῥίπτων βλέμμα ἐπὶ βλέμματος, τοσοῦτον ὑπερκράνως ἀντεπολέμησε τὰ τοῦ πατρός του, ὥστε ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ τὰ ταπεινώσῃ. Ὁ γέρον οὐδ' εἰς τὸν ἑαυτὸν του τολμᾷ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀκουσίας του συγχύτως. — α Οὐδέποτε ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀγαπήσῃ· ἕως ποτὲ, ἔλεγεν ὁ Πισσᾶς καθ' ἑαυτὸν, ὁ θρασὺς οὗτος νεανίας μοὶ προξενήσει μεγαλειτέρους φόβους. Ἀλλὰ τὸν καταφρονῶ. Ὁ βραχίων του οὐδόλως εἶνε τρομερός. Μόλις ἤθελε τολμήσῃ νὰ συμπαλέσῃ μετὰ τινος αἰγάγρου ἢ νεβροῦ ἐλάφου. Πόσον δὲ ὀλιγώτερον εἰς μάχην ὅπου ὁ ἀνδρείος ἀγωνίζεται διὰ τὴν δόξαν καὶ τὴν ζωὴν του; Ἐν τούτοις δὲν ἀγαπῶ οὔτε τὸ βλέμμα του, οὔτε τὸν τόνον τῆς φωνῆς του· καὶ μάλιστα τὸ αἷμα του, ὅπερ μετὰ τοῦ αἵματός μου συγγενεῖ. . . . Τὸ αἷμα ἐκεῖνο. . . . ἀλλὰ δὲν μ' ἐνόησεν. . . . ἀρκεῖ τοῦτο. . . .

Εἰς τὸ ἐξῆς θέλω τὸν ἐπιβλέπει προσεκτικώτερον, θέλω τὸν θεωρεῖ ὡς Ἀραβὰ (α) ἢ χριστιανὸν ζητοῦντα ἐν τῇ μάχῃ τὴν παραχώρησιν τῆς ζωῆς του. Ἀλλ' ἀκροασθῶμεν. Ἀκούω τὴν φωνὴν τῆς Ζουλείκας. Ἡ φωνὴ τῆς ἠδύνει τὰ ὦτα μου ὡς οἱ ὕμνοι τῶν Οὐρ-Ἰδοῦ τὸ τέκνον τῆς ἐκλογῆς μου. ὦ! μοὶ εἶνε προσφιλεστέρα καὶ αὐτῆς τῆς μητρός της· πλησίον της οἱ φόβοι διαλύονται, καὶ αἱ ἐλπίδες μειδιῶσι.—*Πέρῃ μου!* Ἡ ἔλευσίς σου πάντοτε με χαροποιεῖ. Καὶ ὅσον γλυκὺ φαίνεται εἰς τὰ κεκαυμένα τοῦ ὀδοιπόρου χεῖλη τὸ ὕδωρ τῆς ἐν ἐρήμῳ πηγῆς, τὸ ὕδωρ ὅπερ ἀποσπᾷ αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου, τοιαύτη καὶ οὐ φαίνεσαι εἰς τ' ἀνυπόμονα ὄμματά μου. Οὔτε ὁ προσκυνητής, οὔτινος ἐλυτρώθη ἡ ζωὴ, δύναται νὰ προσφέρῃ θερμότερας εὐχαριστίας πρὸς τὸν βωμὸν τοῦ Μωάμεθ, τῶν ὅσων ἐγὼ προσφέρω διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς σου· ἐγὼ ὅστις σὲ εὐχθήην κατὰ τὴν στιγμήν τῆς γεννήσεώς σου, καὶ ὅστις καὶ σήμερον σ' εὐχομαι,

(α) Οἱ Τοῦρκοι μισοῦν τοὺς Ἀραβὰς (οἵτινες ἐκάτορτα π.πλασίονα ἀποδίδουσι τὴν φιλοφρόνησιν ταύτην) περισσότερον τῶν χριστιανῶν.

Ἠραία, ὡς τὴν πρώτην γυναῖκα προσμειδιῶσαν πρὸς τὸν προσ-
 φιλῆ καὶ κινδυνώδη ὄφιν, οὐτινος ἡ εἰκὼν ἦτον ἐγκεχαραγμένη εἰς
 τὴν καρδίαν της· τὴν ἀπαξ ἀπατηθεῖσαν, ὅπως ἀιατᾶ πάντοτε
 θελκτικῆ, ὡς παροδίτριαι ὄπτασιαι, ἀς ὁ ὕπνος προσφέρει εἰς τὸν
 δοστυχῆ, ὅταν εἰς Ἠλύσιον δνειρον, ἡ καρδίη νομίζει παρεστῶσαν
 τὴν προσφιλῆ της καρδίαν, καὶ βλέπει ἀναζῶν εἰς τὸν Οὐρανόν,
 ὅτι ἀπώλεσεν εἰς τὴν γῆν. Γλυκεῖα ὡς ἡ ἀνάμνησις Ἔρωτος/
 ἐνταφιασμένου. . . . Ἀθῶα, ὡς ἡ δέησις, ἣν ἡ νηπιότης αἶρει
 πρὸς τὸν Θεόν. Τοιαύτη ἦτον ἡ θυγάτηρ τοῦ γηραιοῦ Πασσᾶ,
 ὅστις μετὰ δακρύων ὑπεδέξατο αὐτήν, ἀλλ' οὐχὶ δακρύων λύπης.
 Τίς ἐκ πείρας δὲν γνωρίζει πόσον ἀνεπρκεῖς εἰσὶν αἱ λέξεις πρὸς
 ζωγραφίαν ἐνὸς μόνου σπινθῆρος τῆς Οὐρανοῦ ἀκτίως τῆς ὠραϊό-
 τητος; Τίς δὲν ἠσθάνθη ἐν τῇ παραρροᾷ τῆς χαρᾶς τοῦ τὴν ὄψιν
 τοῦ ἐξηοθενημένην καὶ τεταραγμένην, τὰς παρεῖας τοῦ μυρίκ
 μεταβλοῦσας χρώματα, τὴν καρδίαν τοῦ καταβεβλημένην, καὶ
 δὲν ὠμολόγησε τὴν δύναμιν, τὴν μεγαλειότητα τῶν γυναικείων
 θελγήτρων; Τοιαύτη ἦτον ἡ Ζουλέικα. Οὕτως πέριξ αὐτῆς ἐλαμ-
 πον αἱ χάριτες, ἀς αὐτῇ μόνῃ δὲν ἐγνώριζεν. Ἡ φλόξ τοῦ Ἔρωτος,
 ἡ ἀγνότης τῆς χάριτος, τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἀρμονία ἠκτινοβόλου
 ἐφ' ὅλων τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου της. Ἡ καρδία της ἐνερ-
 μόνιζε τὰ πάντα· καὶ τὸ βλέμμα της, ὦ! τὸ βλέμμα της ἦτο
 μία ψυχὴ! Οἱ βράχιόνες της ἦσαν εὐπρεπῶς ἐσταυρωμένοι ἐπὶ
 τοῦ ἀναφουμένου κόλπου της. Εἰς τὴν πρώτην λέξιν τῆς τρυφε-
 ρότητος ἐξέτεινε καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ πα-
 πρὸς της, ὅστις ὑπομειδιῶν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς παδικὰς της
 θωπείας. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ ἀπόφασίς τοῦ ἐκλονίσθη,
 καὶ σχεδὸν μετηνόει δι' αὐτήν. Ἡ καρδία του, ὅσον καὶ ἀν ὑπο-
 τεθῆ ἀγρία, αὐδέποτε ἐδύνατο νὰ λυπήσῃ ἐκείνην, ἣν τοσοῦτον
 τρυφερῶς ἠγάπα· ἀλλ' ὅσον ἡ στοργὴ ἐζήτει νὰ συνδέσει μετ'
 ἐκείνης τὴν καρδίαν του, τοσοῦτον ἡ φιλοδοξία ἠγωνίζετο νὰ
 θρασύσῃ τὰς ἀλύσεις της.

α Ζουλέϊκα, προσφιλές μου τέκνον, σήμεραν θά έννοήσης πόσον σέ άγαπῶ, δυνάμενος καιτοι μετα μέγιστης μου θλίψεως νά άνεχθῶ τήν στέρησίν σου, διαττάτων σε νά συζήσης μετ' άλλου. Μετ' άλλου, του άνδρειοτέρου των μαχητών, εξ ὄσων άνεδείχθησαν επί του πεδίου τής μάχης. Τέκνα του Μωάμεθ, ήμεις ούδόλως περι εύγενοῦς καταγωγής μεριμνῶμεν και ὁμῶς ή γενεά του Καρασμάνου (α) άμετάβλητος, άναλλοιωτος διαλάμπει μεταξύ των άτρομήτων ύπερασπιστών των Τιμαρίων, ὧν ή άνδρία κατέκτησε, και διετήρησεν αυτά. 'Αλλ' άρκει ὅτι ὁ διά σέ ὀρισθεις είναι άπόγονος του περιφήμου 'Ογλου' δέν μᾶς μέλλει διά τήν ήλικίαν του βέβαια δέν επεθύμουν νά νυμφευθῆς παιδίον. Θά λάβῃς καλήν προίκα και ὅταν ή δύναμις του γαμβροῦ μου ένωθῆ μετά τῆς ἐμῆς, θά δυνηθῶμεν νά περιρρονήσωμεν τὰ φερμάγια του θανάτου, ὧν ή θέα μόνη τρομάζει τους ύπηκούους του Σουλτάνου, και οι άπόστολοι του θά μάθουν ὅποια εἰμαρμένη περιμένει τόν κομιστήν τοσοῦτον ὀλεθρίου δώρου (β). Γνωρίζεις ἤδη τήν θέλησιν του πατρός σου,

(α) Καρασμάν-’Ογλου, ή Κάρα-’Οσμάν-’Ογλου, υπῆρξεν ὁ πρῶτος ιδιοκτήτης ἐν Τουρκία, και ἐδιοίκησε τήν Μαγνησίαν. Καλοῦσι Τιμαριώτας τους τούρκους, οἵτινες διά τινος φεοῦδαλικοῦ δικαίου κατέχουσι γαίας ὑπό τήν ὑποχρέωσιν τῆς ὀπηρεσίας. Ὑπηρετοῦσιν ὡς Σπαρχεῖς, και χορηγοῦν ἀριθμὸν στρατιωτῶν ἀνάλογον πρὸς τήν ἔκτασιν τῆς ἐπαρχίας των, και οἵτινες κατατάσσονται συνήθως εἰς τὸ ἱππικόν.

(β) Ὅταν Πασᾶς τις νομίζει ἑαυτὸν ἱκανὸν νά ἀντιπαραταχθῆ κατὰ του Σουλτάνου κρίγει τὸν ἀπόστολον, ὅστις ἔρχεται μόνος φέρων εἰς αὐτὸν τήν πρώτην διαταγὴν του θανάτου· πολλάκις πέντε ἢ ἑξ τῶν ἀποστόλων του ἀποκτείνονται οὕτως κατὰ διαταγὴν του ἀποστατήσαντος Πασᾶ. Ἀλλ' ἂν τοῦραντιον ὁ Πασᾶς εἶνε ἀσθενῆς ἢ ἀγαθός, κλίνει, μιλεῖ τήν σφραγίδα του Σουλτάνου, και ἀφίγεται νά πειρῆ εὐχαρίστως. Κατὰ τὸ 1810 ἐξετέθησαν ἐπὶ τῆς θύρας των ἀνακτόρων αἱ κερταλαὶ πολε-

καὶ δεῖ, ἡ κόρη ὀφείλει νὰ γινώσκῃ. Εἰς ἐμὲ μὲν ἀπέκειτο νὰ σε διδάξω τὴν ὑπακοήν· εἰς δὲ τὸν σύζυγόν σου νὰ σε διδάξῃ τὸν ἔρωτα.

8

Ἐκλινεν ἡ νεάνις σιωπηλῆ τὴν κεφαλὴν τῆς παρθενοῦ φοβοῖ ἐπλήρωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς δακρύων, ἅπερ ἡ τεθλιμμένη τῆς εὐκισθῆσα μόλις ἠδύνατο νὰ κρατῇ· καὶ εἰς τὰς παρεΐας τῆς διέχρον ἐναλλάξ τὴν ὠχρότητα καὶ τὸ ἐρύθημα, ὅτε οἱ λόγοι τοῦ Πασᾶ ὡς ὀξεία βέλη διαπέρων τὰ ὦτα αὐτῆς. ὦ! Εἶπε τοσοῦτον ὠρκίον τὸ δάκρυ εἰς τὸ ὄμμα τῆς καλλονῆς, ὥστε καὶ ὁ ἔρωσ αὐτὸς μόλις τολμᾷ νὰ τὸ ἀποσφογγίσῃ δι' ἑνός του φιλήματος· εἶνε τοσοῦτον γλυκὺ τὸ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς αἰδοῦς, ὥστε καὶ ἡ συμπάθεια αὐτῆς μόλις ἐπιθυμεῖ τὴν ἐξίλειψίν του. Ὅποικδήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις τῆς δὲν ἤξιώθη τῆς προτοχῆς τοῦ πατρὸς τῆς, ὅστις τρεῖς κτυπήσας τὰς χεῖρας (α) ἐζήτησε τὸν ἵππον του, ἀπέθεσε τὸ διὰ πολιτίμων λίθων κεκοσμημένον τσιμπούκιόν του (β) καὶ δι' ἀπλοῦν ἐτοιμασθεὶς περίπκτον ἐβρίθη ἀνδρείως ἐπὶ τοῦ ἵππου του περικυκλωμένον ὑπὸ τῶν Μογραβίνων (γ) τῶν Μαμαλούκων καὶ τῶν ἀτρομήτων Δελίς (δ) ἵνα πρερυεθῇ εἰς τινὰ γυμνάσματα

τῶν Πασᾶδων, ὑποστάντων τοιοῦτον θάνατον καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡ κεφαλὴ τοῦ Πασᾶ τοῦ Βαγδάτ, ἀνδρείου νέου, ὅστις μετ' ἀπελπιστικῆν ἀντίστασιν, ἐρονεύθη διὰ προδοσίας.

(α) Οἱ Τούρκοι κτυποῦσι τὰς χεῖρας διὰ νὰ καλέσωσι τοὺς δούλους, δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ δαπανοῦν ἀνωφελῶς τὰς λέξεις των, οὐδ' ἔχουσι κωδωνίσκους. Τὸ τοιοῦτον ἔθος παραμένει εἰσέτι καὶ εἰς τὸν ἐν Τουρκίᾳ ἀνώτερον ἀνατολικὸν κληρον, καὶ εἰς τοὺς προῦχοτας ἐν γένει, ἰδίως τοὺς Φαραριώτας.

(β) Ὁ ὑπὸ τοῦ Μηνᾶ Μιρῶιδου ἐπικληθεὶς καπροσύριγξ. Τὸ μέρος ὅπου ἐφαρμόζεται τὸ στόμα εἶνε συνήθως ἐξ ἠλέκτρον· τὸ μέρος τοῦτο καὶ ἐρίστε ὁ λουλάς κοσμεῖται διὰ πολυτίμων λίθων ὑπὸ τῶν ἐνκαταστάτων Τούρκων.

(γ) Οὕτω καλοῦνται οἱ μισθωτοὶ μαῦροι.

(δ) Οἱ πρῶτοι οἵτινες παρὰ Τούρκοις ἀρχίζουσι τὴν μάχη.

ἐκτελούμενα διὰ τῆς κοπτερᾶς λεπίδος τῆς σπάθης, ἢ τοῦ ἀβλα-
βοῦς τζεριτιοῦ (α). Ὁ Κισλάρ καὶ οἱ μαῦροὶ τοῦ ἠγρύπνου μόνον
ἐπὶ τῶν βαρῶν θυρῶν τοῦ χαρμελίου.

9

Ἐσθῆριζεν ὁ Σελίμ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ τὴν κεφαλὴν, τὰ βλέμα-
τά του ἐπλανῶντο ἐπὶ τῶν κυανοχρῶν κομμάτων, ἅτινα ἠρέμα
ἐξογκοῦνται καὶ ρέουσιν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Ἑλλησπόντου. Ἄλλ' οὔτε
τὴν θάλασσαν, οὔτε τὴν γῆν ἔβλεπε, οὔτε τὴν συνοδίαν τοῦ Πισᾶ, ἦ-
τις ἐν προσποιητῇ μάχῃ ἐπροσπάθει νὰ διαχωρίσῃ τρέχουσα διπλω-
μένον πῖλον (β), δι' ἐνὸς τῆς σπάθης κτυπήματος· οὔτε τὸ ρίπταν
τὸ ἀκόντιον πλῆθος, οὔτε τὰ ἄγριά του ἀκούει· Ἀλλάχ (γ) συλ-
λογίζεται μόνον τὴν κόρην τοῦ γηραιοῦ Γιαφφίρ.

10

Οὐδεὶς φθόγγος ἐκφεύγει τῷ στήθους τοῦ Σελίμ· εἰς μόνον στε-
ναγμός ἐκφράζει τὸν διὰ τὴν Ζουλεϊκὰν διαλογισμὸν αὐτοῦ· ἐνῶ

(α) Τὸ τζιριτι εἶνε μάχη δι' ἀμβλῆος τελουμένη ἀπορτίου,
ζωηροτάτη καὶ γραφικωτάτη.

(β) Οἱ Τοῦρκοι μεταχειρίζονται διπλωμένον πῖλον πρὸς ἐξά-
σκησιν εἰς τὴν ξιφασκίαν. Μόνον τὰ τοπικὰ ὅπλα δύναται νὰ
σχίσωσιν αὐτὸ δι' ἐνὸς κτυπήματος. Ἐρλοτε πρὸς τὴν αὐτὴν
χρῆσιν μεταχειρίζονται σκληροτάτην κίδαριν.

(γ) Ὁλλάχ, Ἀλλάχ-ιλ-ἀλλάχ, αἱ αὐταὶ κραυγαί, ἃς οἱ
Ἰσπανοὶ ποιηταὶ καλοῦσιν leilies. Ὁ ἀληθὴς ἦχος εἶνε Ὁλ-
λάχ, ὃν πολλάκις ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν θή-
ραν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τζιριτιοῦ, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς
τὰς μάχας. Ἡ ἐν τοῖς πολέμοις ζωηρότης αὐτῶν ἀντίκειται πρὸς
τὴν σοβαρότητα, ἣν διαφυλάττουσι ἐν τοῖς οἴκοις των, καπνί-
ζοντες τὸν σωλῆρα αὐτῶν καὶ πλανῶντες τὰ δάκτυλά των ἐπὶ
τῶν κόκκων τοῦ κομβολογίου των.

ἐκεῖνος ἐξακολουθεῖ παρατηρῶν ἐκτός διὰ δικτυωτοῦ τινος πα-
ραθύρου ὠχρῶς, σιωπηλὸς καὶ ἐν ψυχρᾷ ἀκίνητος. Οἱ ὀφθαλ-
μοὶ τῆς Ζουλεΐκας ἐστράφησαν πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ἐκεῖνος ματαιῶς
ἐπροσπάθει νὰ μαντεύσῃ τι τὸ ἀπασχολοῦν αὐτήν· ἡ λήπη τοῦ
ἦτον μὲν ἴση, ἀλλὰ διάφορος ἡ αἰτία τῆς· ἡ νεῖνις ἠσθάνετο ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς γλυκυτέραν φλόγα καὶ ἐν τούτοις, ἐκ φόβου ἢ ἐξ

Ζουλεΐκα.

ἀδυναμίας, ἀγνοοῦσα τὸ δικτῖ, ἐμποδίζετο νὰ λαλήσῃ· καὶ θμωῶς
ἐπρεπε... Ἄλλὰ πῶθεν ν' ἀρχίσῃ; « Παράξενον, ἔλεγε καθ' ἑαυ-
τήν, πῶς ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἀπ' ἐμοῦ ὄχι, δὲν
συνητῶμεθα τοιοῦτοτρόπως πρότερον, ἀλλ' οὔτε ἤδη πρέπει οὕτω
νὰ χωρισθῶμεν. » Τρὶς διέρχεται βραδείως τὸ δωμάτιον· ὁ ὀφθαλ-
μὸς τῆς ζητεῖ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Σελίμ, ὅστις διέμενεν ἀπλανῆς
(Ἀκολουθεῖ),